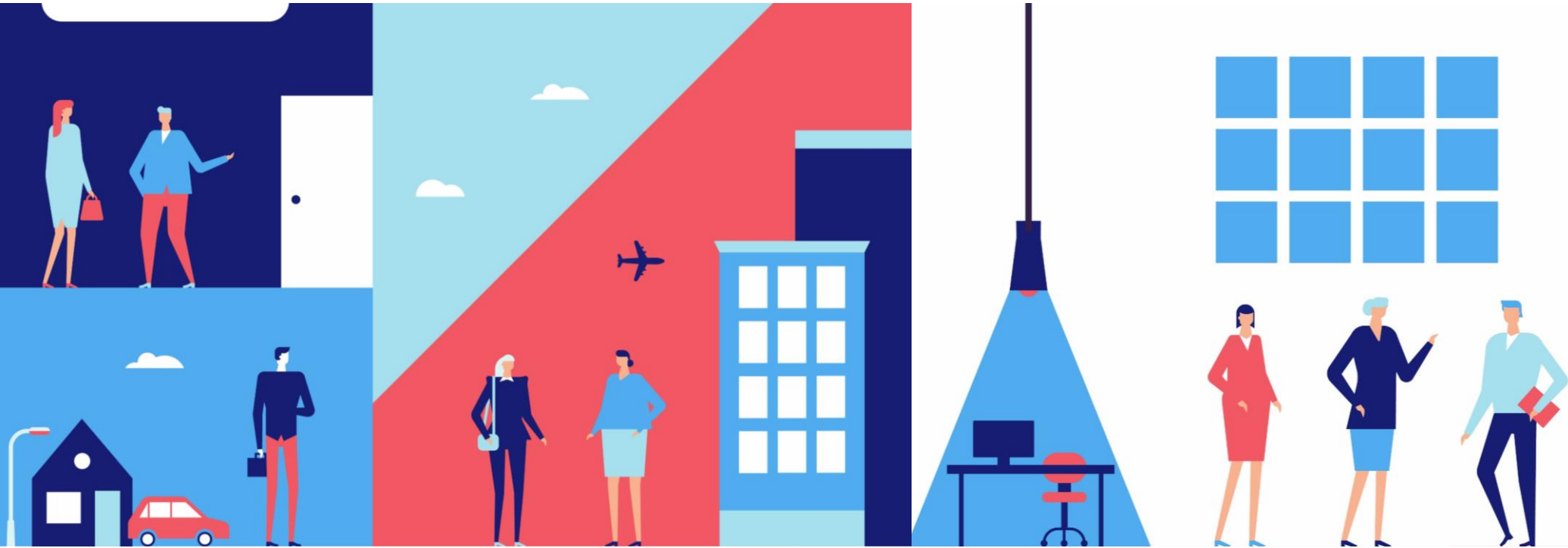

MONITOR INTERNATIONALS 2010-2022 REGIORAPPORTAGE ZEELAND

Datum
Status rapport
Opgesteld door

24 april 2024
Definitief
Max Celant (m.celant@decisio.nl)

In opdracht van

EXPAT
CENTER ZEELAND

15.650

werkzame internationals in Zeeland¹

3.670 kenniswerkers

11.980 arbeidsmigranten

14.520

internationals woonachtig in Zeeland²

2.990 kenniswerkers

8.595 arbeidsmigranten

2.935 ontheemde Oekraïners

¹Exclusief werkende statushouders,
ontheemde Oekraïners en internationale
studenten

²Exclusief wonende statushouders,
internationale studenten, internationale
kinderen en inkomensafhankelijke partners

Aantal en ontwikkeling

In 2022 woonden in Zeeland 3.670 werkende kenniswerkers en 11.980 werkende arbeidsmigranten. Het aantal kenniswerkers steeg jaarlijks gemiddeld met 1,7%; het aantal arbeidsmigranten met 3,6%.

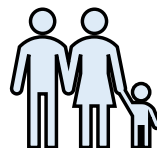
Woonsituatie en –kenmerken

In 2022 woonden in Zeeland 2.990 kenniswerkers en 8.595 arbeidsmigranten. Het aantal kenniswerkers steeg jaarlijks gemiddeld met 2,8%; het aantal arbeidsmigranten met 7,0%.

Sectoren

Kenniswerkers in Zeeland werkten veelal in de zakelijke dienstverlening of industrie (raffinaderijen en chemie); arbeidsmigranten werkten veelal via uitzendbureaus en detachering en in de landbouw en visserij.

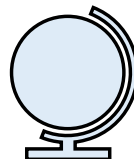
Leeftijd

Ruim twee op de drie wonende kenniswerkers in Zeeland was in 2022 tussen de 25 en 45 jaar. Ook arbeidsmigranten waren veelal tussen de 25 en 45 jaar (60%).

Inkomen

Vier op de 10 kenniswerkers verdiende tussen 50 en 75 duizend euro; ongeveer een kwart tussen 40 en 50 duizend euro. Ruim zeven op de 10 arbeidsmigranten verdiende tussen 20 en 30 duizend euro; ongeveer een vijfde tussen 30 en 40 duizend euro.

Herkomstlanden

De grootste groep kenniswerkers was afkomstig uit België en Polen; arbeidsmigranten waren vooral afkomstig uit Polen en Roemenië.

Verblijfsduur

Ongeveer de helft van de kenniswerkers werkte in 2022 veelal minder dan twee jaar; ruim de helft van de arbeidsmigranten werkte korter dan een jaar (momentopname in 2022).

Ontheemde Oekraïners

In 2022 woonden in Zeeland 2.935 ontheemde Oekraïners. Van de ontheemde Oekraïners was ongeveer een derde onder de 18 jaar (kind).

HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE

HOOFDSTUK 2 KENNISWERKERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 3 ARBEIDSMIGRANTEN

HOOFDSTUK 4 ONTHEEMDE OEKRAÏNERS

HOOFDSTUK 5 SUBGROEPANALYSE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

BIJLAGE TOELICHTING METHODIEK

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1

INTRODUCTIE

Aanleiding

Decisio voert voor negen expatcenters in Nederland onderzoek uit naar de populatie internationals. Dat is door Decisio vier keer eerder gedaan: in 2015, 2017, 2019 en 2022. In deze analyse onderscheiden we de volgende doelgroepen:

1. Kenniswerkers
2. Arbeidsmigranten
3. Ontheemde Oekraïners

Meer informatie over de definities en afbakening van doelgroepen is terug te vinden [in de bijlage](#).

Voorliggend rapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de aantallen en kenmerken van internationals in Zeeland. Daarnaast zijn de kerncijfers beschikbaar in het bijbehorende tabellenboek.

Aanpak

Voor het inzicht in de populaties internationals in Zeeland verzamelden we informatie over hun aantallen, kenmerken en ontwikkeling voor de periode 2010 – 2022. De bron voor deze data is de Monitor Internationals, een door Decisio ontwikkelde database op basis van CBS Microdata. Voor een volledige toelichting op de aanpak en wijzigingen ten opzichte van voorgaande rapportages verwijzen we graag naar de bijlage.

Colofon

Opdrachtgever

Expat Center Zeeland

Projectteam Decisio

Gerwin van der Meulen

Suzanne Steegman

Floortje Cieraad

Thijs Visscher

Max Celant

Simone Vos

Dit rapport is opgesteld door: Max Celant (m.celant@decisio.nl)

De adviseurs bij Decisio zijn gespecialiseerd in het thema internationalisering in Nederland. In de laatste jaren voerde Decisio verschillende onderzoeken uit aangaande de populatie internationals in Nederland. Als het gaat om hun economische situatie, maar ook op het gebied van onderwijs en huisvesting. Denk bijvoorbeeld aan haalbaarheidsstudies voor internationale scholen of huisvesting van arbeidsmigranten. Naast analyses over de populatie internationale werknemers in Nederland, voert Decisio ook de monitor naar internationale organisaties in Nederland uit.

Contactgegevens Decisio

Valkenburgerstraat 212

1011 ND Amsterdam

T 020 – 67 00 562

E info@decisio.nl

I www.decisio.nl

HOOFDSTUK 2

KENNISWERKERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Ruim 3 duizend werkende kenniswerkers in Zeeland

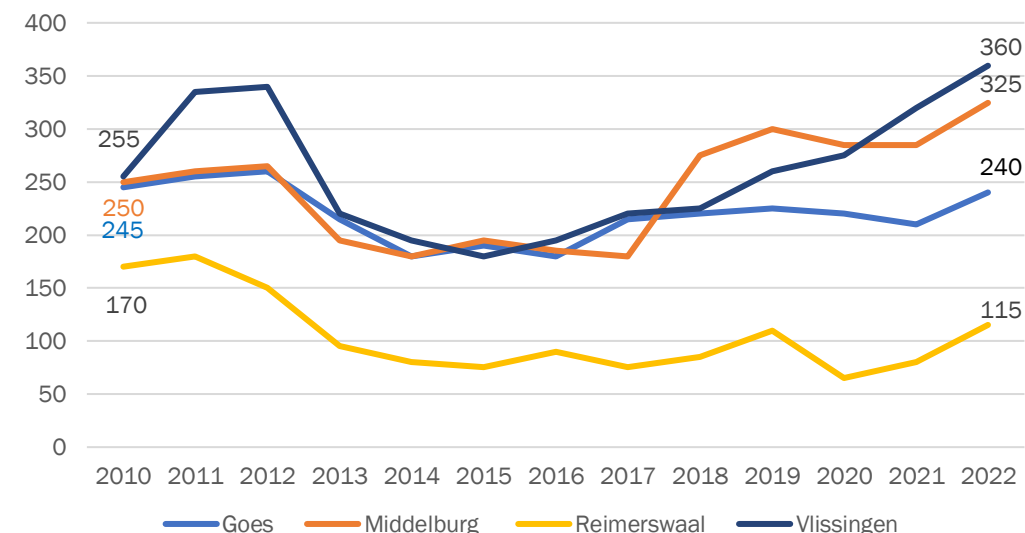
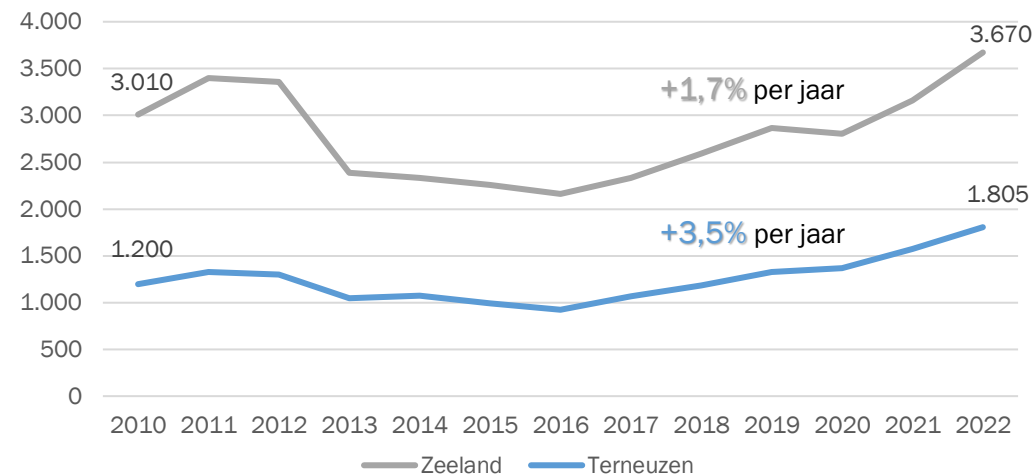
In 2022 werkten 3.670 kenniswerkers in Zeeland. Ongeveer 1,2% van het totaal aantal kenniswerkers in Nederland werkte in Zeeland. Bijna de helft (49%) van de kenniswerkers in Zeeland werkte in Terneuzen. In de periode 2010-2022 nam het aantal kenniswerkers in Zeeland toe van 3.010 in 2010, naar 3.670 in 2022.

Het aantal kenniswerkers groeide in deze periode jaarlijks gemiddeld met 1,7%. De gemiddelde groei in Terneuzen bedroeg 3,5% per jaar. De gemiddelde groei in Zeeland en Terneuzen lag lager dan de landelijke gemiddelde groei (5,4%). In de periode 2015-2022 bedroeg de jaarlijkse gemiddelde groei in Zeeland 7,2%. In 2022 nam het aantal kenniswerkers ten opzichte van 2021 met 16% toe. Als gevolg van de financiële crisis nam het aantal kenniswerkers in 2013 met bijna een derde af (29%).

Goes, Middelburg, Reimerswaal en Vlissingen kenden aanzienlijk minder kenniswerkers in vergelijking met Terneuzen; in 2022 werkte 28% van de kenniswerkers in Zeeland in een van deze vier gemeenten.

In coronajaar 2020 bleef het aantal internationale werkende kenniswerkers vrij constant: in 2020 daalde het aantal met 2 procent. Na de coronaperiode steeg het aantal kenniswerkers tot **3.670** in 2022.

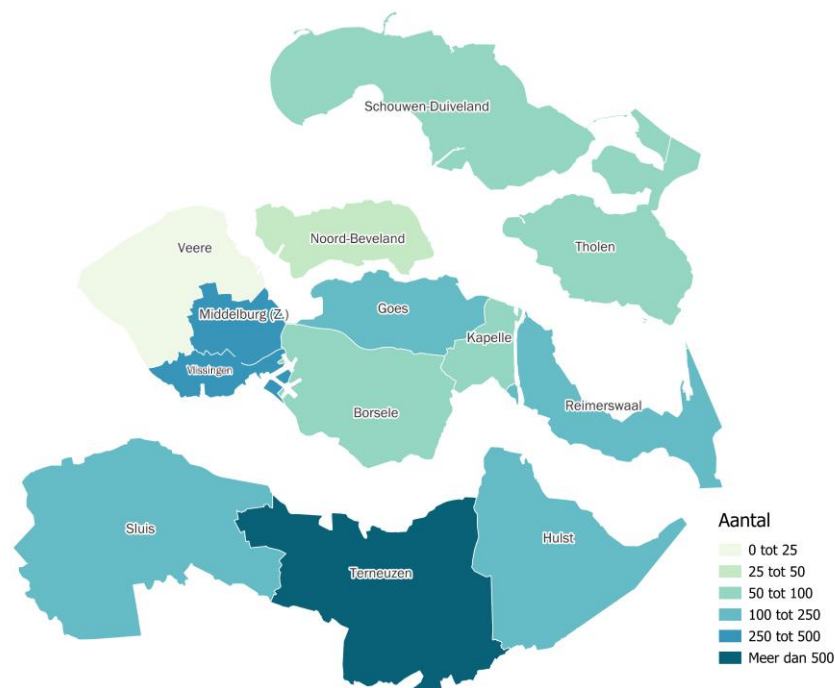
Ontwikkeling aantal werkende internationale kenniswerkers, 2010 – 2022

Aantal internationale kenniswerkers naar werklocatie, 2010

Aantal internationale kenniswerkers naar werklocatie, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

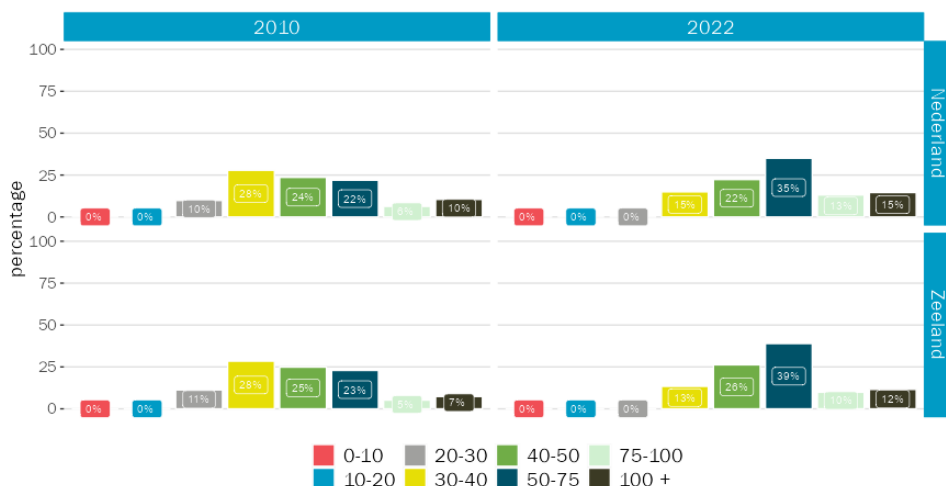
Terneuzen belangrijkste werkgemeente voor kenniswerkers in Zeeland

Terneuzen was in Zeeland de belangrijkste werkgemeente voor kenniswerkers (1.805). Daarnaast waren Vlissingen (360) en Middelburg (325) relatief belangrijke werkgemeenten. Ook in Goes (240), Hulst (250) en Sluis (220) werkten in 2022 meer dan 200 kenniswerkers. Veere (25) kende het laagste aantal werkende kenniswerkers. In absolute zin groeide het aantal kenniswerkers vooral in Terneuzen en Vlissingen, met een toename van respectievelijk 605 en 105. De grootse daling in absolute zin vond plaats in Sluis (95), Reimerswaal (55) en Borsele (30).

Kenniswerkers verdienen veelal tussen de 50 en 75 duizend euro (bruto)

Bijna 40% van de kenniswerkers in Zeeland verdiende in 2022 tussen de 50 en 75 duizend euro. Daarnaast verdiende 26% tussen de 40 en 50 duizend euro. In vergelijking met 2010 zijn kenniswerkers meer gaan verdienen; het aandeel kenniswerkers dat meer dan 50 duizend euro verdiende steeg aanzienlijk. Landelijk gezien verdiende 35% van de kenniswerkers tussen de 50 en 75 duizend euro; 22% tussen de 40 en 50 duizend euro.

Inkomensverdeling kenniswerkers in Zeeland, 2010 en 2022

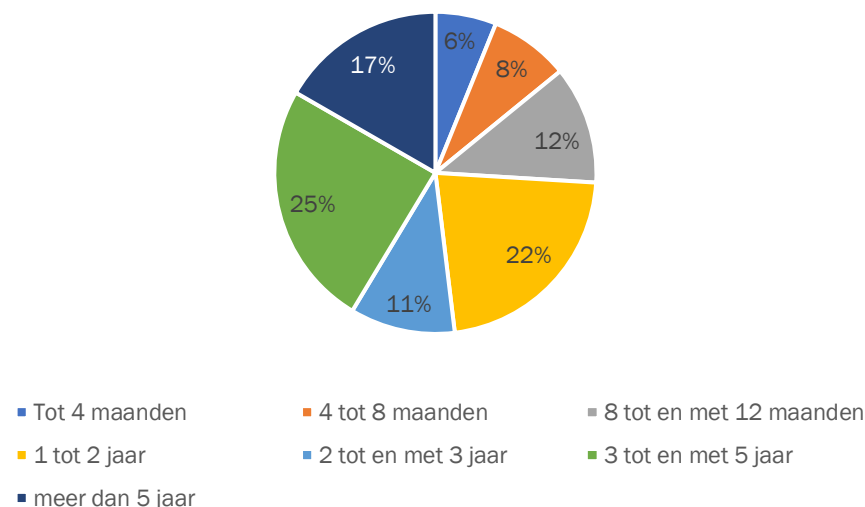

Bijna vijf op de 10 kenniswerkers werkte tot 2 jaar

48% van de kenniswerkers werkte minder dan twee jaar (momentopname). 22% van de kenniswerkers werkte 1 tot 2 jaar; 25% van de kenniswerkers werkte 3 tot en met 5 jaar.

NB: de verblijfsduur is een momentopname; op het moment van 'meten' (2022) hadden kenniswerkers beschreven werkende verblijfsduur. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Zeeland werkende blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is. Hier is op dit moment geen informatie over. Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages in onderstaande figuur niet exact tot 100% op.

Werkende verblijfsduur internationale kenniswerkers in Zeeland, 2022

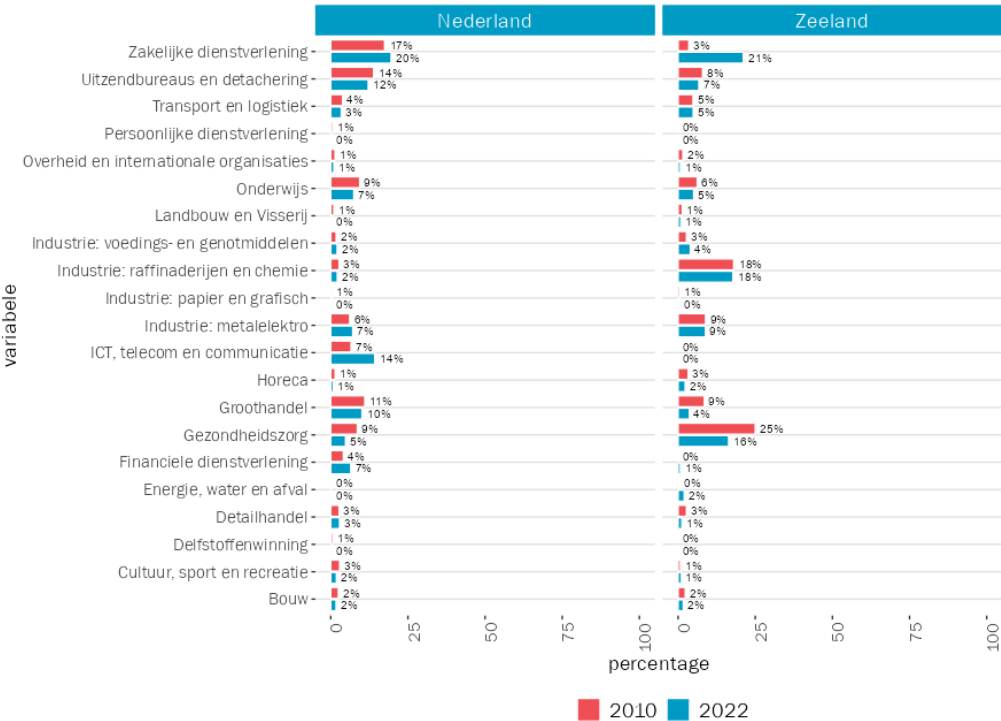
Zakelijke dienstverlening en industrie (raffinaderijen en chemie) belangrijke werksectoren voor kenniswerkers

De meeste kenniswerkers in Zeeland werkten in de zakelijke dienstverlening (21%), industrie: raffinaderijen en chemie (18%) en gezondheidszorg (16%). Bijna 6 op de 10 kenniswerkers werkte in 2022 in een van deze sectoren.

Ten opzichte van 2010, nam het aantal kenniswerkers in de zakelijke dienstverlening met 18 procentpunt toe. Het aandeel in de gezondheidszorg daalde van 25% naar 16%, een afname van 9 procentpunt.

In Nederland werkten kenniswerkers vooral in de zakelijke dienstverlening (20%), ICT, telecom en communicatie (14%) en via uitzendbureaus en detachering (12%). Van de kenniswerkers werkzaam via een uitzendbureau en detachering, is niet bekend in welke sector zij werkzaam waren.

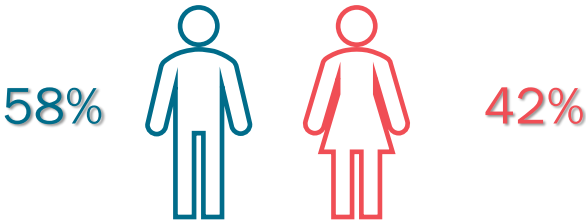
Belangrijkste werksectoren internationale kenniswerkers, 2010 en 2022

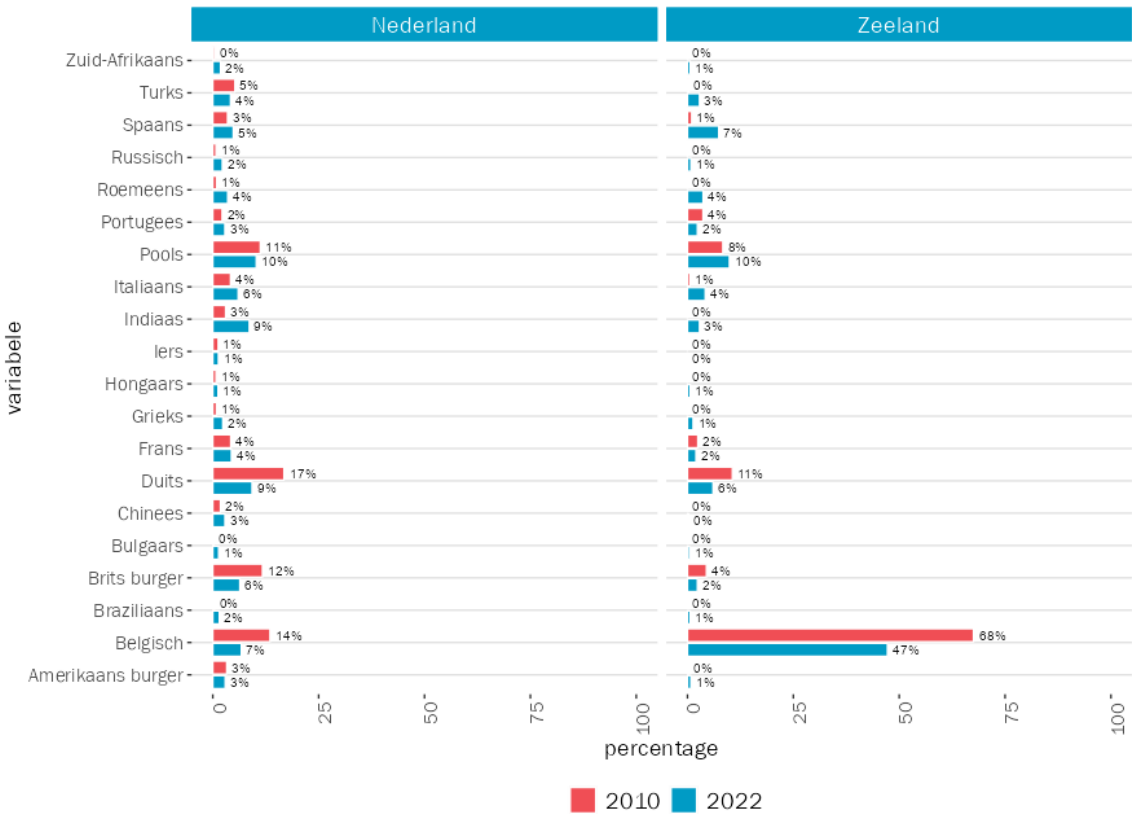
Kenniswerkers vooral afkomstig uit België en Polen
Internationale kenniswerkers in Zeeland waren vooral afkomstig uit België (47%), Polen (10%), Spanje (7%) en Duitsland (6%). Ten opzichte van 2010 daalde het aandeel Belgische kenniswerkers met 21 procentpunt. Ten opzichte van 2010 nam het aantal Spaanse kenniswerkers relatief sterk toe.

Landelijk gezien waren kenniswerkers in 2022 vooral afkomstig uit Polen (10%), India (9%) en Duitsland (9%).

Meerderheid van kenniswerkers man
De populatie kenniswerkers in Zeeland kende een oververtegenwoordiging van mannen: 58% van de kenniswerkers was in 2022 man. Deze verhouding was vergelijkbaar met de verhouding in Nederland. De man-vrouw verhouding is ten opzichte van 2010 licht gewijzigd; in 2010 was 60% van de kenniswerker in Zeeland man en 40% vrouw.

Top-20 herkomstlanden kenniswerkers, 2010 en 2022

Bijna 3 duizend woonachtige kenniswerkers in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland bijna 3 duizend internationale kenniswerkers. Hiermee woonde 1,1% van alle wonende kenniswerkers in Nederland in Zeeland. Ongeveer een derde van alle kenniswerkers in Zeeland woonde in Terneuzen. 60% van de kenniswerkers woonde in Terneuzen, Vlissingen of Middelburg. Andere gemeenten met meer dan 200 woonachtige kenniswerkers waren Hulst (290) en Sluis (225).

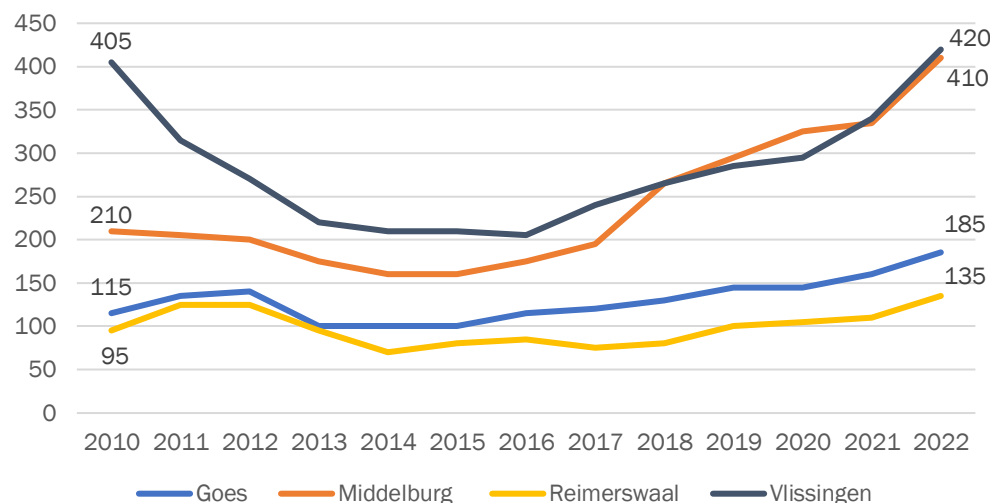
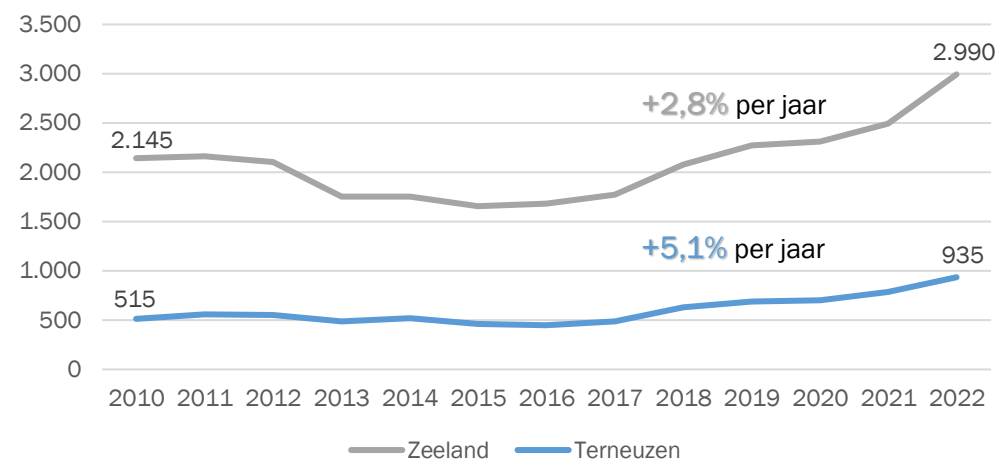
In de periode 2010-2022 nam het aantal kenniswerkers in Zeeland jaarlijks met gemiddeld 2,8% toe. De gemiddelde jaarlijkse groei in Zeeland lag lager dan in Terneuzen (5,1%) en Nederland (6,7%). De gemiddelde jaarlijkse groei in Zeeland in de periode 2015-2022 bedroeg 8,8%.

In 2022 woonden **2.990** kenniswerkers in Zeeland. In de periode 2010-2022 steeg het aantal wonende kenniswerkers jaarlijks met gemiddeld **2,8%**.

Woonwerkbalans en pendel

Van de woonachtige kenniswerkers in Zeeland, werkte in 2022 88% ook in Zeeland. De overige 12% werkte in een gemeente buiten Zeeland.

Ontwikkeling aantal woonachtige internationale kenniswerkers, 2010 - 2022

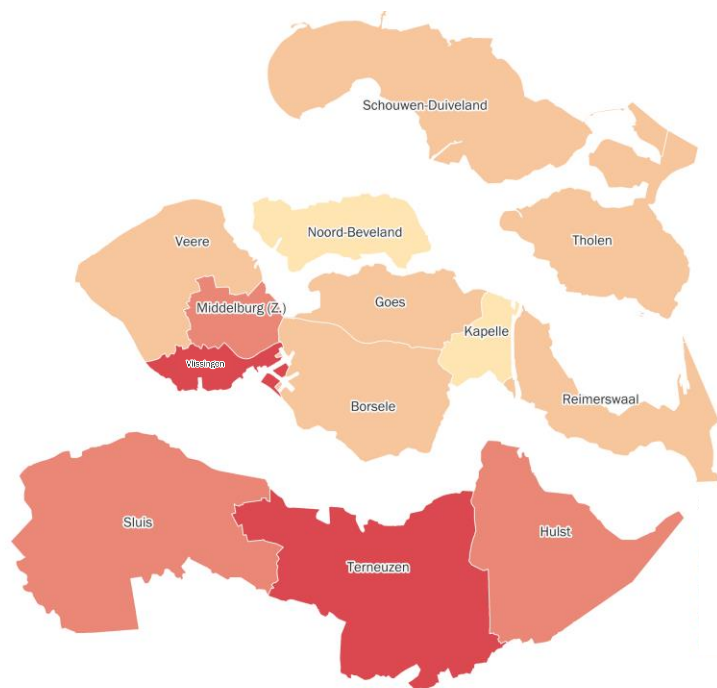
Ruim 700 non-EU kenniswerkers in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland 720 non-EU kenniswerkers. Ten opzichte van 2018 nam dit aantal met 285 toe. Terneuzen en Middelburg kenden de meeste non-EU kenniswerkers, respectievelijk 290 en 145 in 2022. Non-EU kenniswerkers woonden het minst in Borsele, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal en Veere; in deze gemeenten woonden in 2022 10 non-EU kenniswerkers.

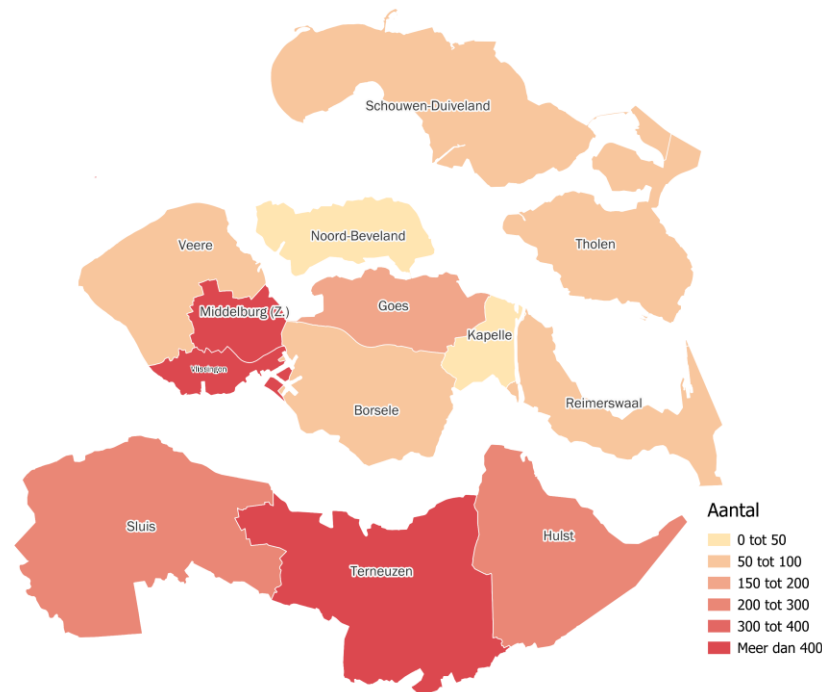
Ontwikkeling aantal wonende non-EU kenniswerkers, 2018 - 2022

Woongemeente	2018	2019	2020	2021	2022
Borsele	10	10	10	10	10
Goes	30	35	35	35	45
Hulst	20	25	20	25	35
Kapelle	0	0	0	0	10
Middelburg	115	130	120	125	145
Noord-Beveland	0	0	0	0	10
Reimerswaal	0	0	10	10	10
Schouwen-Duiveland	15	15	15	20	30
Sluis	10	15	10	20	20
Terneuzen	175	215	205	215	290
Tholen	0	0	10	15	15
Veere	0	10	0	0	10
Vlissingen	60	65	70	75	90
Totaal	435	520	505	550	720

Aantal internationale kenniswerkers naar woonlocatie, 2010

Aantal internationale kenniswerkers naar woonlocatie, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Terneuzen en Vlissingen belangrijkste woongemeenten voor kenniswerkers

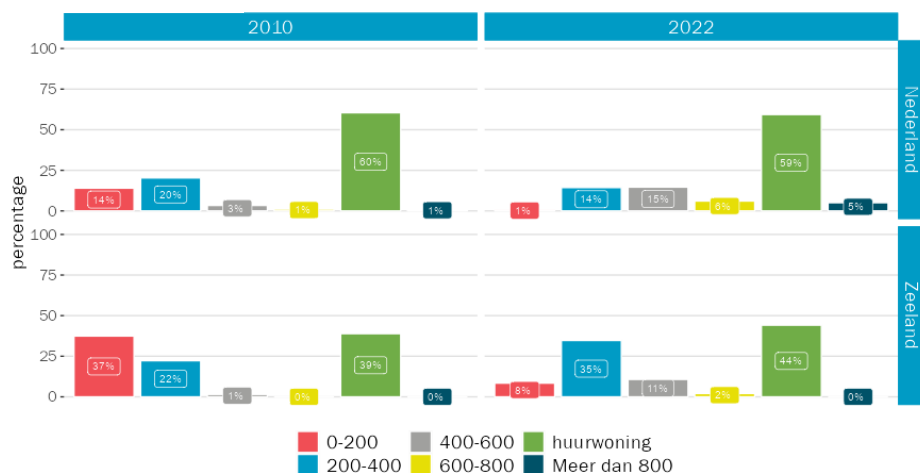
In Zeeland waren Terneuzen (935) en Vlissingen (420) de belangrijkste woongemeenten voor internationale kenniswerkers. Daarnaast was Middelburg nog een belangrijke woongemeente, met 410 wonende kenniswerkers in 2022. Absoluut gezien nam het aantal wonende kenniswerkers vooral toe in Terneuzen en Middelburg, met respectievelijk 420 en 200 kenniswerkers.

kenniswerkers woonden vooral in huurwoning

Ruim vier op de 10 kenniswerkers (44%) in Zeeland woonde in een huurwoning. Ten opzichte van 2010 steeg dit aandeel met 5 procentpunt. 35% van de kenniswerkers woonde in een koopwoning met een WOZ-waarde tussen de 200 en 400 duizend euro.

Landelijk gezien woonde 59% van de kenniswerkers in een huurwoning; aanzienlijk meer dan in Zeeland.

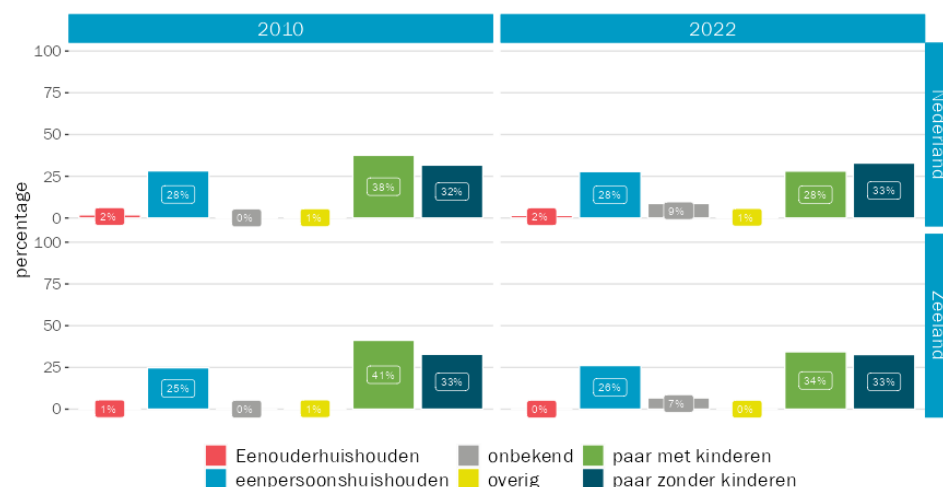
Huur/koop en WOZ-waarde van kenniswerkers naar woonlocatie, 2010 en 2022

Kenniswerkers woonden vooral in paren

Ongeveer twee op de drie kenniswerkers in Zeeland woonde in paren; 34% woonde als paar met kinderen en 33% als paar zonder kinderen. Eenouderhuishoudens kwamen weinig voor in Zeeland. De huishoudenssamenstelling in Zeeland was vergelijkbaar met het beeld in Nederland.

Huishoudenssamenstelling kenniswerkers naar woonlocatie, 2010 en 2022

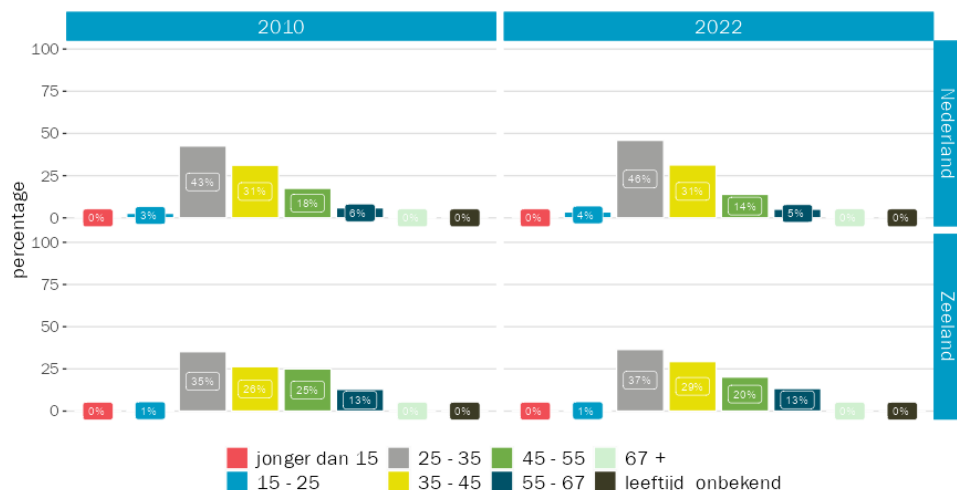

Kenniswerkers veelal tussen de 25 en 45 jaar

Kenniswerkers in Zeeland waren veelal tussen de 25 en 45 jaar. 37% van de kenniswerkers was in 2022 tussen de 25 en 35 jaar; 29% tussen de 35 en 45 jaar. Ten opzichte van 2010 was de leeftijdsverdeling redelijk vergelijkbaar.

Landelijk gezien was het aandeel kenniswerkers in de leeftijdsgroep 25 tot 35 jaar (licht) hoger, 46%.

Leeftijdsverdeling kenniswerkers naar woonregio, 2010 en 2022

HOOFDSTUK 3

ARBEIDSMIGRANTEN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

ARBEIDSMIGRANTEN

Economische situatie

Bijna 12 duizend werkzame arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 werkten in Zeeland 11.980 arbeidsmigranten. Hiermee werkte 1,6% van alle arbeidsmigranten in Nederland in Zeeland. Van alle arbeidsmigranten in Zeeland werkte 24% in Reimerswaal en 10% in Terneuzen¹.

In de periode 2010-2022 nam het aantal arbeidsmigranten met 4.145 toe tot 11.980 in 2022; een stijging van 53% ten opzichte van 2010. Het aantal werkende arbeidsmigranten nam jaarlijks gemiddeld met 3,6% toe. In Nederland was de gemiddelde jaarlijkse toename 6%. De jaarlijkse groei in Reimerswaal (9,0%) was hoger dan die in Zeeland en Nederland. De jaarlijkse gemiddelde toename in Zeeland in de periode 2015-2022 bedroeg 11,9%. De grootste daling van het aantal arbeidsmigranten vond plaats in de periode 2012-2013 (40%) en coronajaar 2020 (15%). Het aantal arbeidsmigranten herstelde in de periode 2013-2017 langzamer dan na het coronajaar 2020.

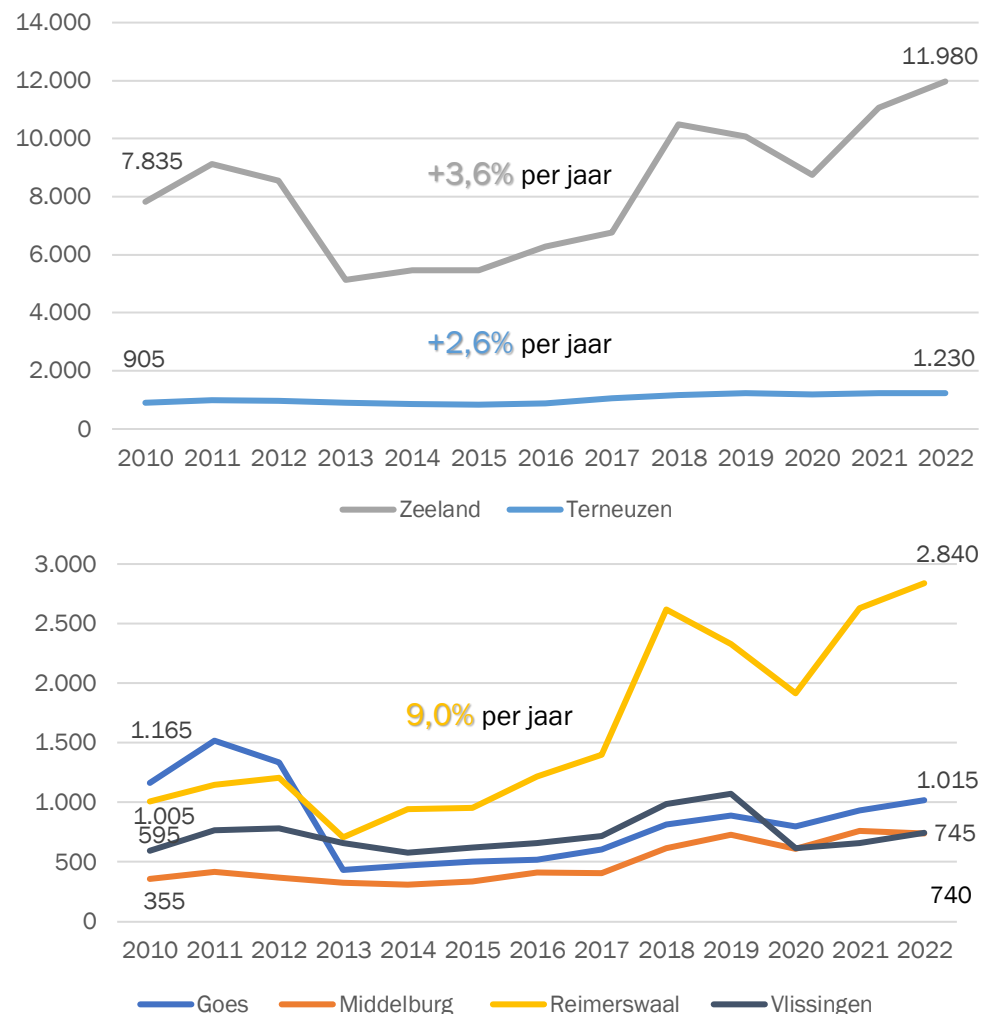
In 2022 werkten in Zeeland **11.980** arbeidsmigranten. Het aantal arbeidsmigranten groeide jaarlijks met gemiddeld **3,6%**.

¹Vestiging van uitzendbureaus en werklocatie

In de CBS Microdata is de werklocatie van arbeidsmigranten geregistreerd als het adres van de werkgever. Indien zij voor een uitzendbureau werken, komt het voor dat het werkadres elders gelegen is omdat zij tijdelijk bij een of meerdere werkgevers worden uitgezonden. Dit daadwerkelijke werkadres is op basis van CBS Microdata niet bekend. Daarom kan er sprake zijn van een lichte onder- of overschatting zijn per werkgemeente.

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

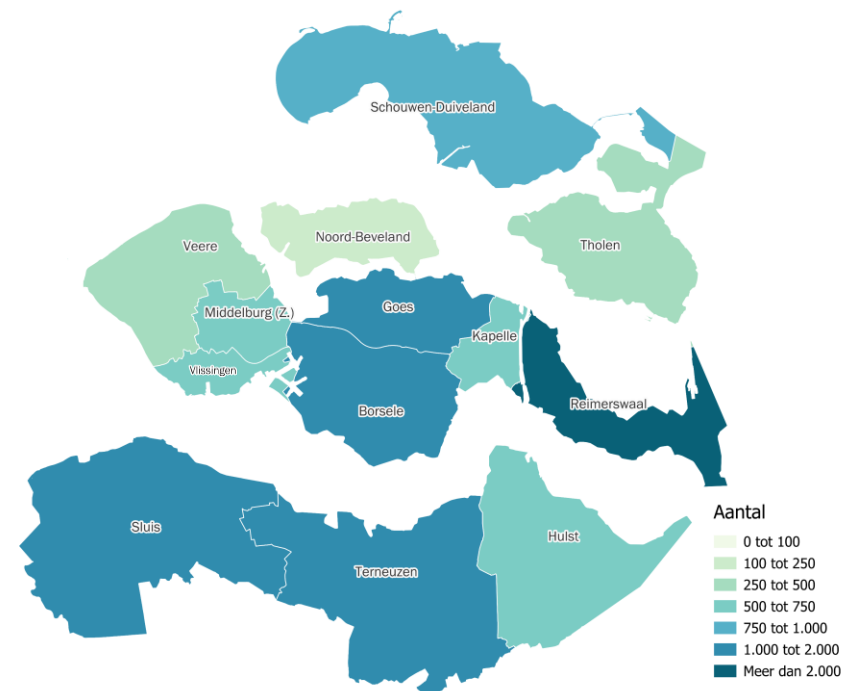
Ontwikkeling aantal werkende arbeidsmigranten, 2010 – 2022

Aantal arbeidsmigranten naar werklocatie, 2010

Aantal arbeidsmigranten naar werklocatie, 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

Naast Reimerswaal waren Sluis en Terneuzen belangrijkste werkgemeenten voor arbeidsmigranten

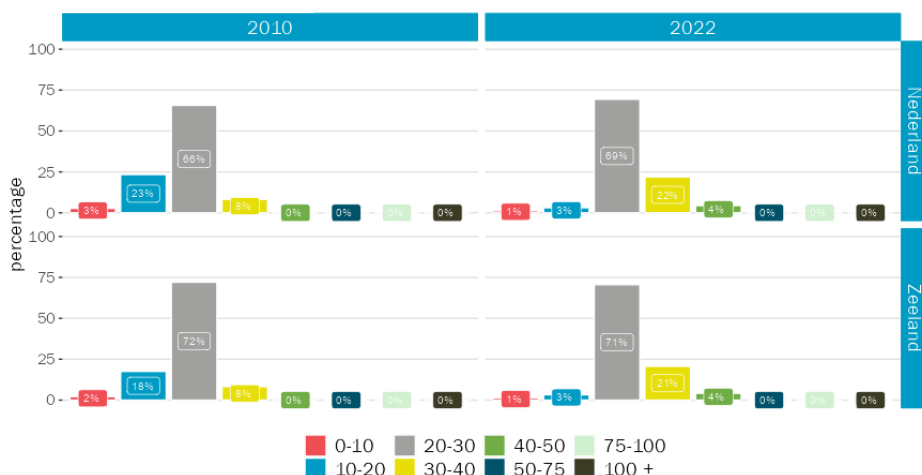
Naast Reimerswaal waren Sluis (1.410) en Terneuzen (1.230) de belangrijkste werkgemeenten voor arbeidsmigranten. Ook in Borsele en Goes werkten meer dan 1.000 arbeidsmigranten. In absolute zin groeide het aantal arbeidsmigranten in Reimerswaal en Sluis het sterkst, met respectievelijk een toename van 1.835 en 640. Veere en Noord-Beveland kende het minst aantal arbeidsmigranten, met respectievelijk 375 en 210.

Arbeidsmigranten verdienen veelal tussen de 20 en 30 duizend euro (bruto)

Ruim zeven op de 10 arbeidsmigranten in Zeeland verdiende in 2022 een (bruto) jaarinkomen tussen 20 en 30 duizend euro. Ruim twee op de 10 verdiende een jaarinkomen tussen 30 en 40 duizend euro. Het aandeel arbeidsmigranten dat tussen de 30 en 40 duizend euro verdiende steeg met 13 procentpunt ten opzichte van 2010.

De inkomensverdeling van werkende arbeidsmigranten in Zeeland was vergelijkbaar met de verdeling in Nederland.

Inkomensverdeling arbeidsmigranten, 2010 en 2022

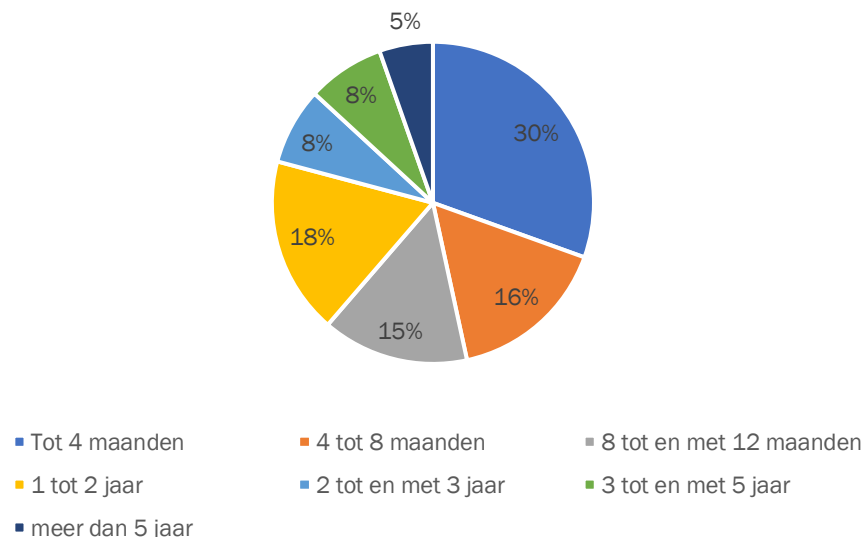
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Arbeidsmigranten werkten veelal korter dan een jaar

Arbeidsmigranten in Zeeland werkten veelal korter dan een jaar (momentopname); 30% werkte korter dan 4 maanden in Zeeland, 16% vier tot acht maanden, 15% acht maanden tot en met een jaar, en 18% één tot twee jaar.

NB: de verblijfsduur is een momentopname; op het moment van 'meten' (2022) hadden arbeidsmigranten beschreven werkende verblijfsduur. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Zeeland werkende blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is. Hier is op dit moment geen informatie over. Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages in onderstaande figuur niet exact tot 100% op.

Werkende verblijfsduur arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

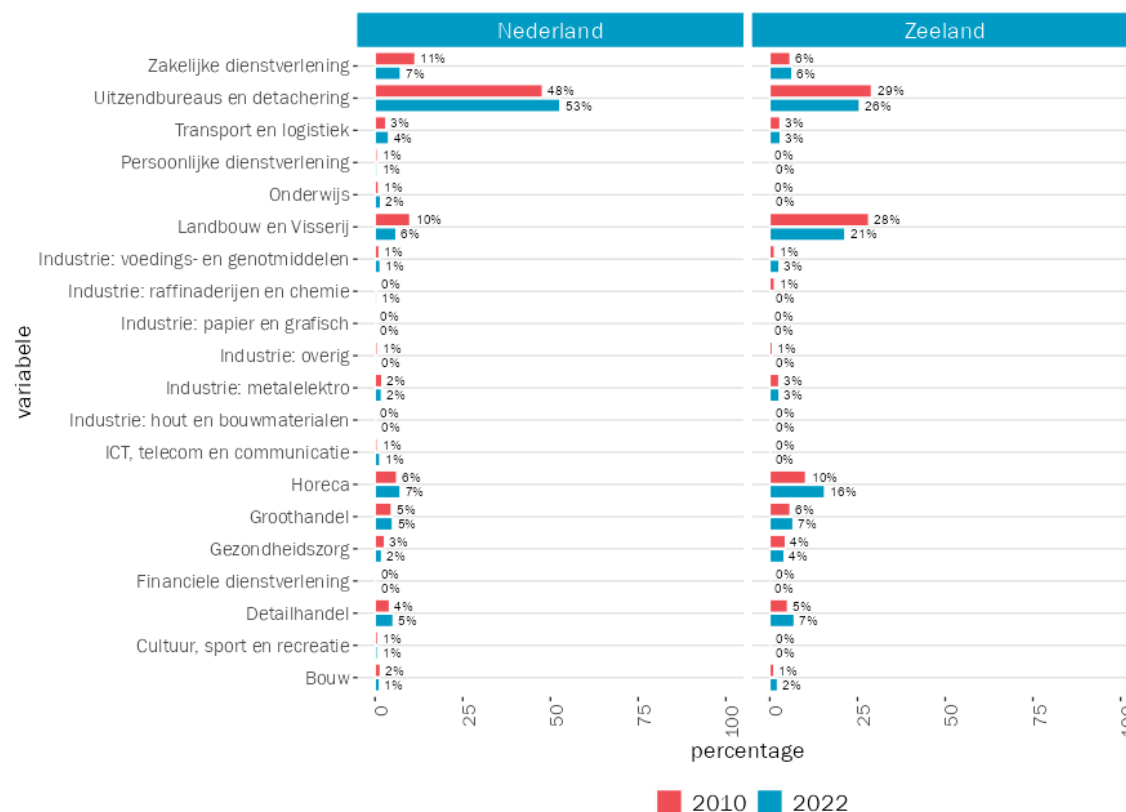
Arbeidsmigranten werkten veelal via uitzendbureaus en in de landbouw en visserij

Bijna de helft van de arbeidsmigranten in Zeeland werkte via een uitzendbureau of in de landbouw en visserij. 26% werkte via een uitzendbureau en detachering; 21% in de landbouw en visserij. Van het aandeel arbeidsmigranten dat via een uitzendbureau werkte, is niet bekend in welke sector zij werkzaam waren. Daarnaast werkte 16% van de arbeidsmigranten in de horeca.

Ten opzichte van 2010 nam het aandeel arbeidsmigranten werkzaam in de landbouw en visserij met 7 procentpunt af; het aandeel arbeidsmigranten in de horeca steeg met 6 procentpunt naar 16%.

In vergelijking met Nederland, werkten arbeidsmigranten in Zeeland minder via uitzendbureaus en detachering, en meer in de landbouw en visserij en horeca.

Belangrijkste werksectoren arbeidsmigranten, 2010 en 2022

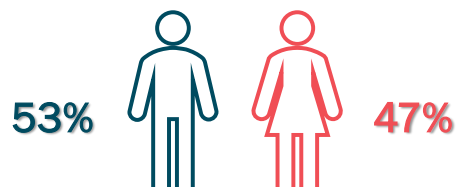
Arbeidsmigranten veelal afkomstig uit Polen en Roemenië

Arbeidsmigranten in Zeeland waren vooral afkomstig uit Polen en Roemenië; 39% uit Polen en 20% uit Roemenië. Ten opzichte van 2010 nam het aandeel Poolse arbeidsmigranten met 15 procentpunt af; het aandeel Roemenen nam toe met 19 procentpunt. Daarnaast was 12% van de arbeidsmigranten afkomstig uit België.

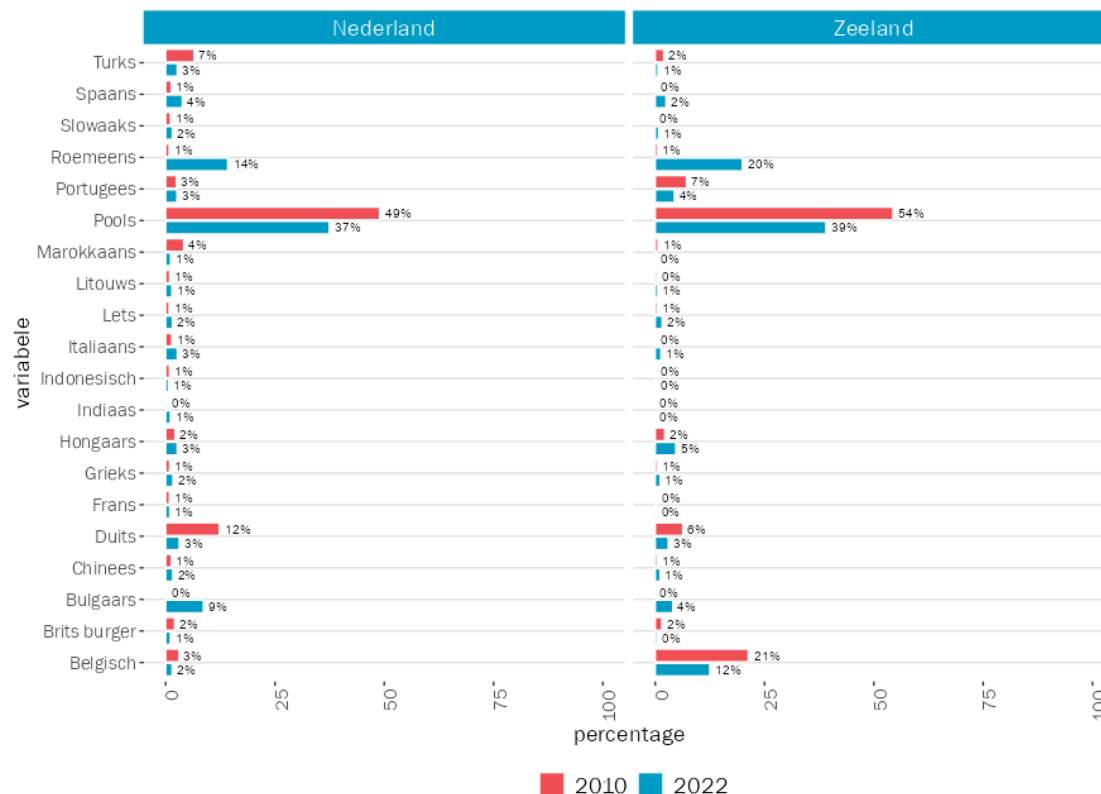
Zeeland kende in vergelijking met het landelijke beeld een hoger aandeel arbeidsmigranten uit Roemenië en België.

Meerderheid van arbeidsmigranten was man

In 2022 was 53% van de arbeidsmigranten in Zeeland man; 47% vrouw. Deze verhouding was redelijk vergelijkbaar met de verhouding in 2010. Landelijk gezien was 57% van de arbeidsmigranten man; 43% vrouw.

Top-20 herkomstlanden arbeidsmigranten, 2010 en 2022

ARBEIDSMIGRANTEN

Woonsituatie

Ruim 8 duizend wonende arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 woonden 8.595 arbeidsmigranten in Zeeland. Hiermee woonde 2,2% van de wonende arbeidsmigranten in Nederland in Zeeland. Ten opzichte van 2010, nam het aantal wonende arbeidsmigranten in Zeeland met ruim 4,5 duizend toe. De gemiddelde jaarlijkse toename in de periode 2010-2022 bedroeg 7,0%. De gemiddelde jaarlijkse toename in Nederland bedroeg 7,2%; de groei in Zeeland lag lager dan de landelijke groei. Vlissingen (7,6%), Middelburg (7,6%) en Reimerswaal (11,5%) kende een hogere groei dan landelijk. In de periode 2015-2022 groeide het aantal arbeidsmigranten in Zeeland met 6,4%.

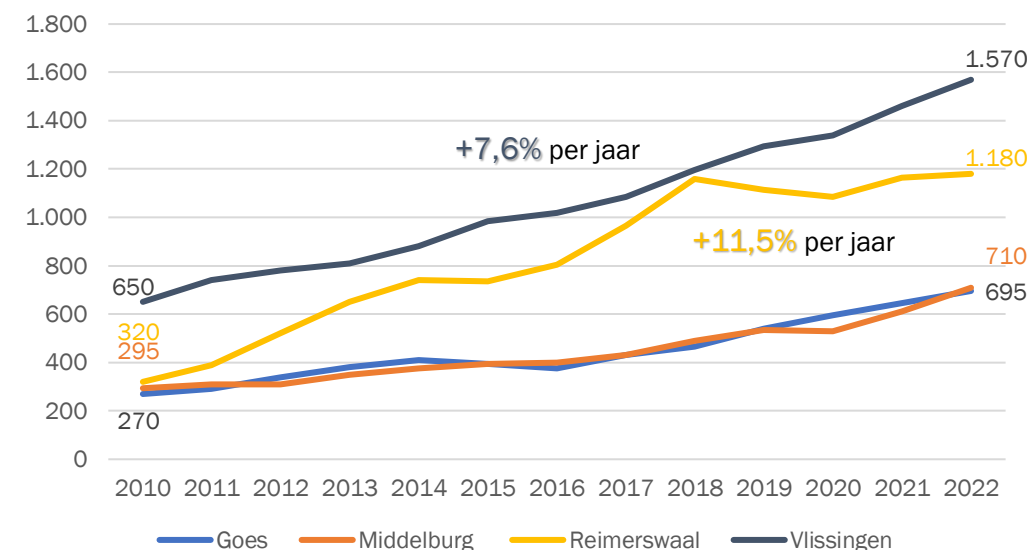
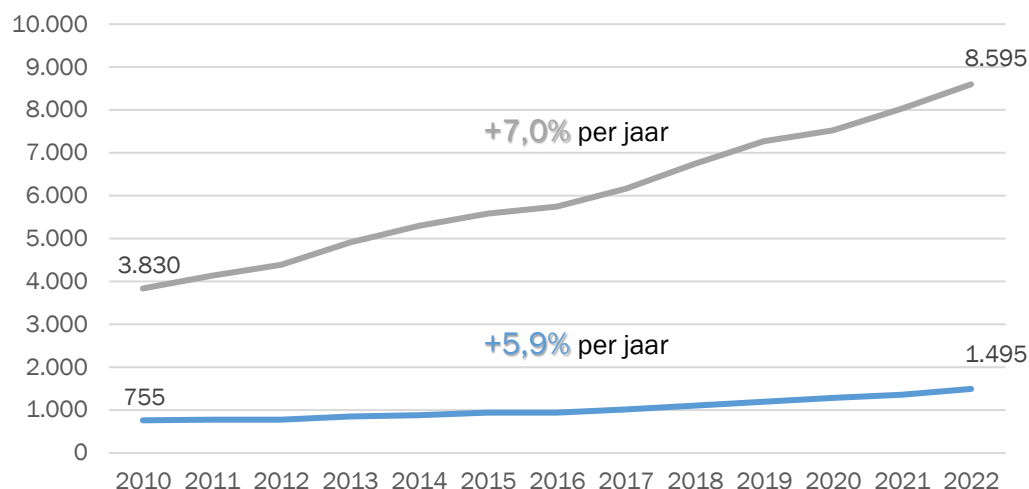
In 2022 woonden in Zeeland **8.595** BRP-geregistreerde¹ arbeidsmigranten. Het aantal arbeidsmigranten groeide jaarlijks met gemiddeld **7,0%**.

Woonwerkbalans en pendel

Van de woonachtige arbeidsmigranten in Zeeland, werkte in 2022 72% ook in Zeeland. De overige 28% werkte in een gemeente buiten Zeeland.

¹Het komt voor dat het woonadres van een arbeidsmigrant niet bekend is via de CBS Microdata. Bijvoorbeeld doordat een arbeidsmigrant, bij seizoensgebonden arbeid, minder dan vier maanden in Nederland verblijft en zich niet bij de gemeente inschrijft (dat is ook geen wettelijke plicht). Of het kan voorkomen dat de arbeidsmigrant onbekend is met het proces van inschrijving en/of zich niet wil inschrijven vanwege de angst voor het verliezen van rechten in het land van herkomst. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is waarschijnlijk een onderschatting van het daadwerkelijke aantal arbeidsmigranten dat in Nederland woont. Uit eerder onderzoek is de inschatting dat gemiddeld 45 tot 55% van de arbeidsmigranten zich inschrijft.

Ontwikkeling aantal wonende arbeidsmigranten, 2010 – 2022

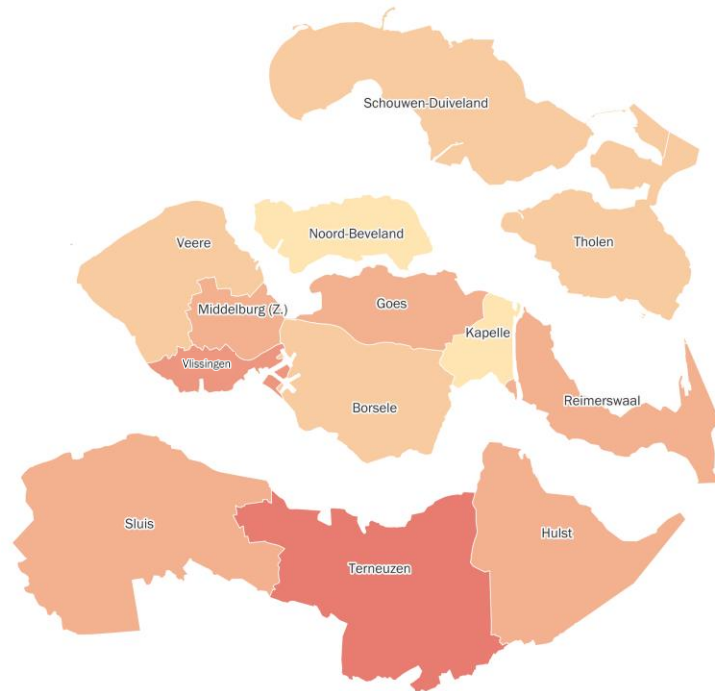
Ruim duizend wonende non-EU arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland 1.370 non-EU arbeidsmigranten. Ten opzichte van 2018 nam dit aantal met 260 toe. Terneuzen, Vlissingen en Middelburg kenden de meeste non-EU arbeidsmigranten. Non-EU arbeidsmigranten woonden het minst in Borsele, Kapelle en Noord-Beveland.

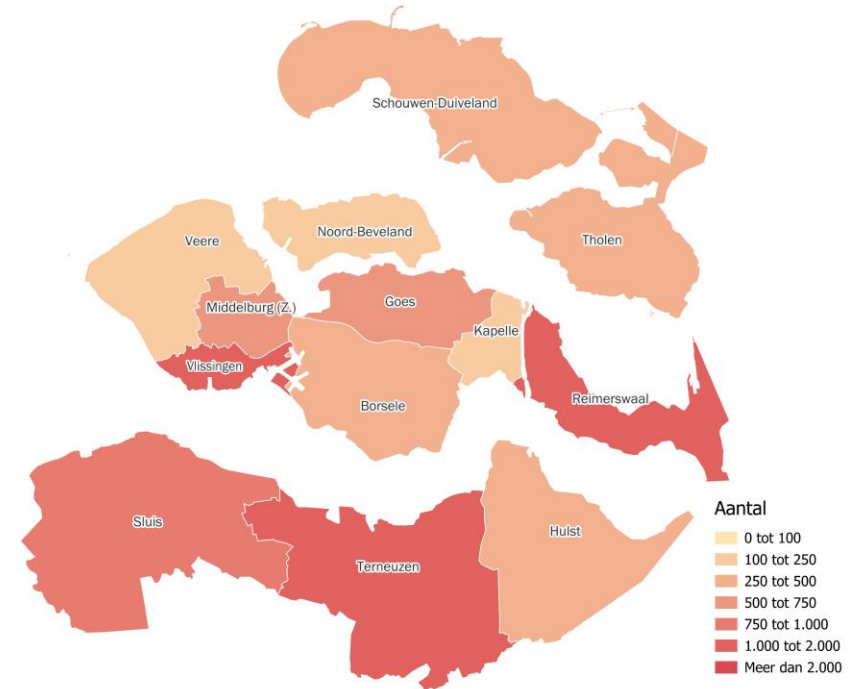
Ontwikkeling aantal wonende non-EU arbeidsmigranten, 2018 - 2022

Woongemeente	2018	2019	2020	2021	2022
Borsele	35	40	40	35	40
Goes	120	130	145	145	155
Hulst	55	55	60	55	55
Kapelle	20	15	20	20	20
Middelburg	165	165	150	175	210
Noord-Beveland	20	15	15	20	20
Reimerswaal	60	60	45	60	65
Schouwen-Duiveland	75	80	75	75	85
Sluis	60	70	70	75	80
Terneuzen	185	225	215	230	270
Tholen	45	55	45	55	50
Veere	30	35	40	35	50
Vlissingen	240	255	235	250	270
Totaal	1.110	1.200	1.155	1.230	1.370

Aantal arbeidsmigranten naar woonlocatie, 2010

Aantal arbeidsmigranten naar woonlocatie, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Vlissingen en Terneuzen belangrijkste woongemeenten voor arbeidsmigranten

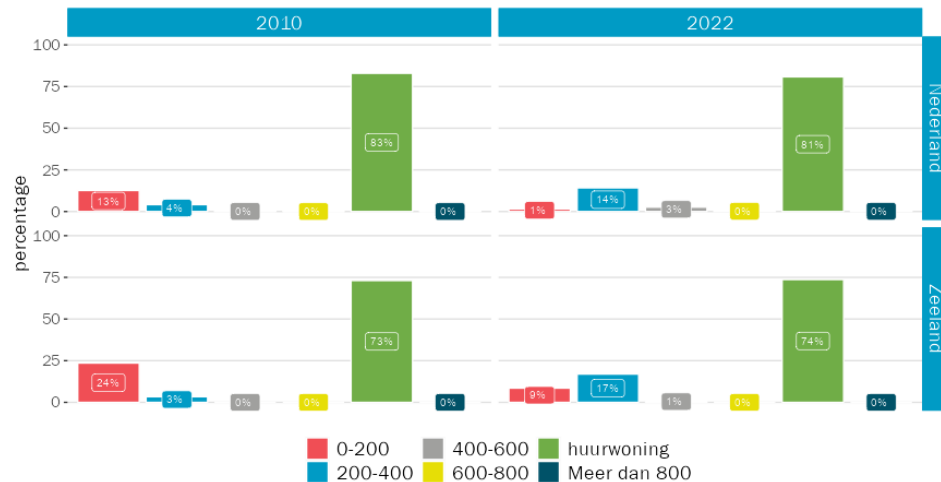
In 2022 woonden in Vlissingen en Terneuzen respectievelijk 1.570 en 1.495 arbeidsmigranten. Daarnaast was Reimerswaal een belangrijke woongemeente voor arbeidsmigranten (1.180). Kapelle en Noord-Beveland kenden in 2022 het minste aantal wonende arbeidsmigranten, beide 165.

Arbeidsmigranten woonden veelal in huurwoning

Arbeidsmigranten in Zeeland woonden veelal in een huurwoning; in 2022 bedroeg dit aandeel 74%. Ten opzichte van 2010 was dit aandeel vergelijkbaar. 17% van de arbeidsmigranten woonde in een koopwoning met een WOZ-waarde tussen de 200 en 400 duizend euro; 9% in een koopwoning met een WOZ-waarde lager dan 200 duizend euro.

Ook landelijk gezien woonden arbeidsmigranten vaak in een huurwoning; dit aandeel was met 81%, 7 procentpunt hoger.

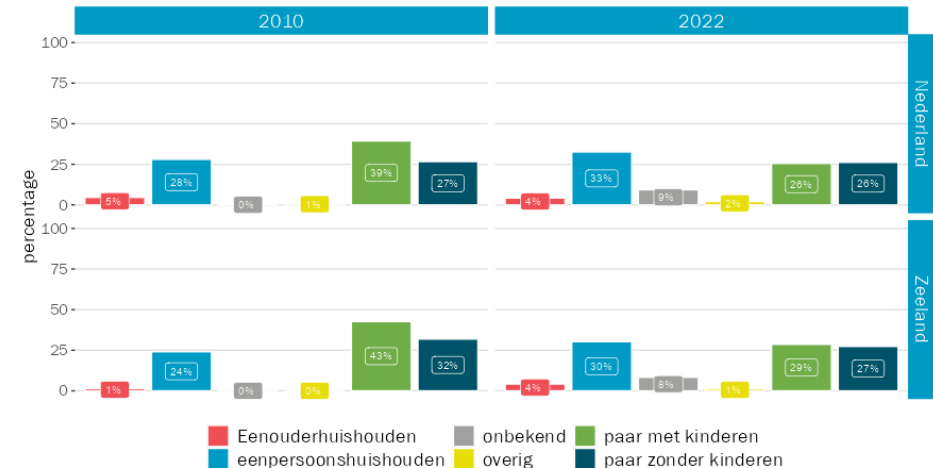
Koop/huur en WOZ-waarde arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Arbeidsmigranten vormden veelal paren

Ruim de helft van de arbeidsmigranten (56%) vormde in 2022 een paar; 29% vormde een paar met kinderen en 27% een paar zonder kinderen. De grootste groep arbeidsmigranten (30%) vormde een eenpersoonshuishouden. Ten opzichte van 2010 nam vooral het aandeel arbeidsmigranten die een paar met kinderen vormden af. De huishoudenssamenstelling van arbeidsmigranten in Zeeland was vergelijkbaar met het landelijk beeld.

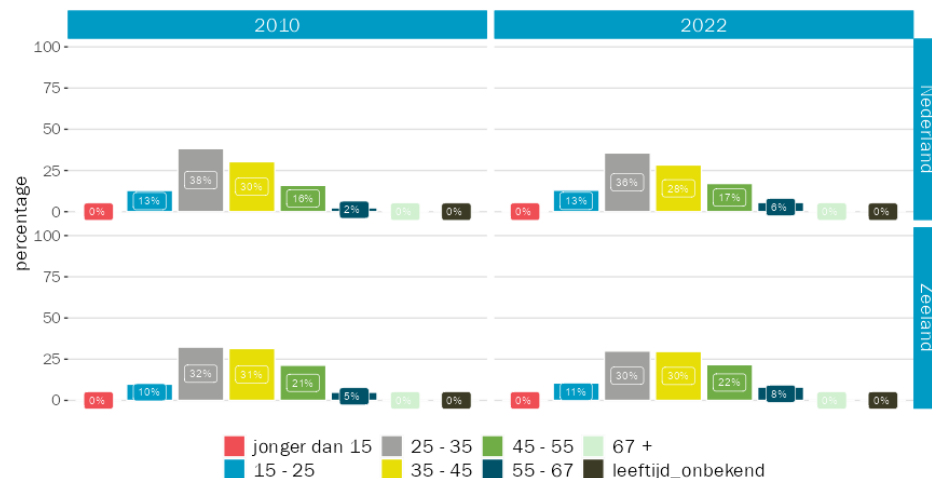
Huishoudenssamenstelling arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Arbeidsmigranten veelal tussen de 25 en 45 jaar

Ruim de meerderheid (60%) van de arbeidsmigranten in Zeeland was in 2022 tussen de 25 en 45 jaar; 30% van de arbeidsmigranten was tussen de 25 en 35; 30% tussen de 35 en 45. Ten opzichte van 2010 was deze verdeling vergelijkbaar. De landelijke leeftijdsverdeling van arbeidsmigranten was (redelijk) vergelijkbaar met de verdeling in Zeeland.

Leeftijdsverdeling arbeidsmigranten, 2010 en 2022

HOOFDSTUK 4

ONTHEEMDE OEKRAÏNERS

Bijna 3 duizend ontheemde Oekraïners in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland 2.935 ontheemde Oekraïners (volwassenen en kinderen). Het grootste deel daarvan woonde in Schouwen-Duiveland (345) en Terneuzen (320).

11% van de ontheemde Oekraïners in Zeeland woonde in Terneuzen; 9% in Terneuzen, 9% in Vlissingen en 9% in Middelburg. Noord-Beveland kende het minst aantal ontheemde Oekraïners (85).

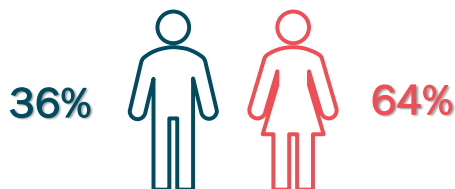
Gespreide leeftijdsverdeling onder Oekraïners

In 2022 was 39% van de ontheemde Oekraïners 30 tot en met 44 jaar. Daarnaast was 26% 18 tot en met 29 jaar. Dit beeld was redelijk vergelijkbaar met het landelijk beeld.

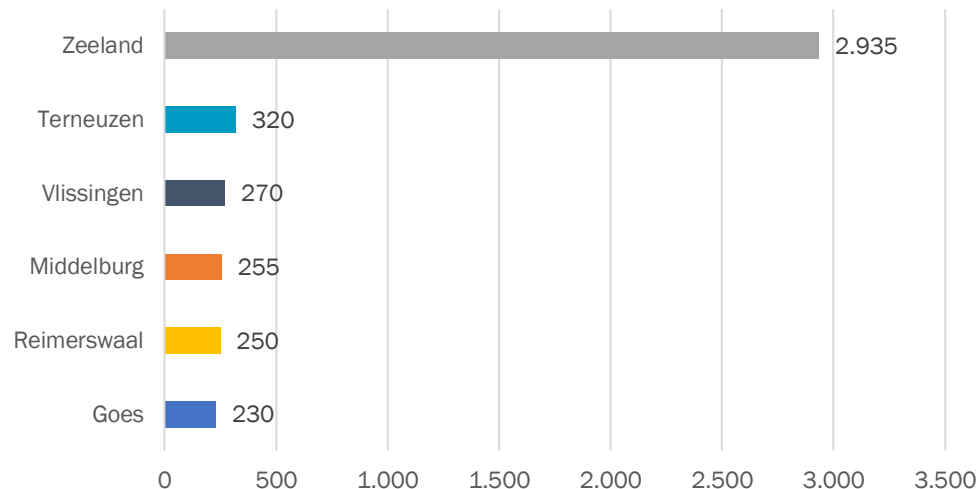
Van de totale gemeenschap was 33% onder de 18 jaar (kind); 67% was volwassenen.

Hoger aandeel ontheemde Oekraïense vrouwen

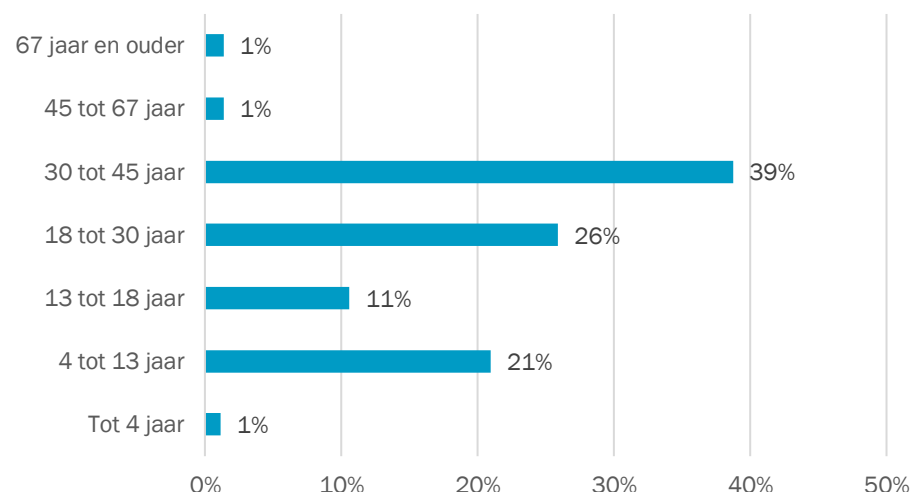
In 2022 woonden in Zeeland meer ontheemde vrouwen dan mannen; 64% was vrouw.

Aantallen ontheemde Oekraïners, 2022

Leeftijdsverdeling ontheemde Oekraïners, 2022

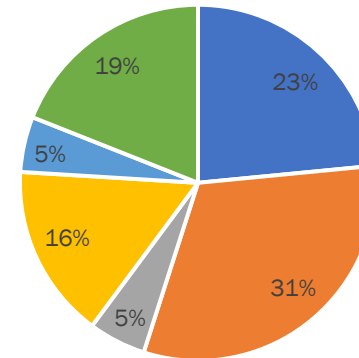

Meeste ontheemde Oekraïners vormden eenpersoonshuishouden

In 2022 vormde 31% van de ontheemde Oekraïners in Zeeland een eenpersoonshuishouden. 23% vormde een eenouderhuishouden.

De groep 'onbekend' was relatief groot, 19%. Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages in de figuur niet exact tot 100% op.

Huishoudenssamenstelling ontheemde Oekraïners, 2022

■ Eenouderhuishouden ■ Eenpersoonshuishouden ■ Overige huishouden
■ Paar met kinderen ■ Paar zonder kinderen ■ Onbekend

HOOFDSTUK 5

SUBGROEPANALYSE

In de subgroepanalyse zoomen we verder in op drie subgroepen. In dit rapport zijn dat de volgende drie groepen: Poolse arbeidsmigranten, Roemeense arbeidsmigranten en Hongaarse arbeidsmigranten. Deze analyse geeft voor de gekozen doelgroepen aanvullend inzicht in de kenmerken, ontwikkeling en woonlocatie, ook op een lager geografisch schaalniveau (wijk).

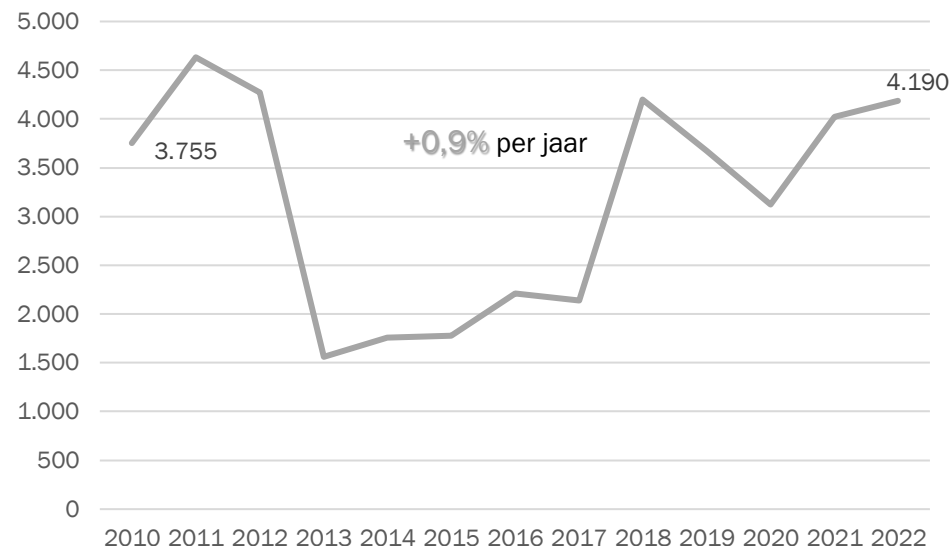
4.190 werkende Poolse arbeidsmigranten in Zeeland

In Zeeland werkten in 2022 4.190 arbeidsmigranten uit Polen. Ten opzichte van 2010 nam het aantal Poolse arbeidsmigranten met 435 toe. De gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal Poolse arbeidsmigranten in de periode 2010-2022 bedroeg 0,9%; in de periode 2015-2022 bedroeg de gemiddelde jaarlijkse groei 13,0%.

Het aantal Poolse arbeidsmigranten daalde in 2013 en 2020, naar verwachting als gevolg van respectievelijk de financiële crisis en de coronacrisis. Met name in 2013 daalde het aantal arbeidsmigranten sterk (64%). Het aantal Poolse arbeidsmigranten in coronajaar 2020 lag ongeveer op het niveau van 2017/2018.

De grootste groep Poolse arbeidsmigranten was werkzaam in Reimerswaal (19%) en Borsele (15%). In absoluut aantal ging het om 815 en 635 Poolse arbeidsmigranten in respectievelijk Reimerswaal en Borsele. Andere gemeenten met meer dan 400 Poolse arbeidsmigranten waren Sluis en Schouwen-Duiveland. Noord-Beveland (85) en Vlissingen (70) kenden het minst aantal Poolse arbeidsmigranten.

Ontwikkeling aantal Poolse arbeidsmigranten, 2010 - 2022

In 2022 werkten in Zeeland **4.190** Poolse arbeidsmigranten. Het aantal Poolse arbeidsmigranten groeide in de periode 2010-2022 jaarlijks met gemiddeld **0,9%**.

Landbouw en visserij belangrijkste werksector

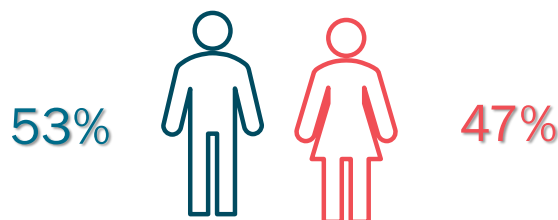
Poolse arbeidsmigranten werkten in 2022 veelal in de landbouw en visserij (45%). Daarnaast werkte een relatief groot aandeel via een uitzendbureau en detachering (17%) of in de horeca (9%) of groothandel (9%). Ten opzichte van 2010 nam het aandeel Poolse arbeidsmigranten die werkzaam was in de landbouw en visserij licht af, met 3 procentpunt.

Poolse arbeidsmigranten verdienen veelal tussen de 20 en 30 duizend euro (bruto)

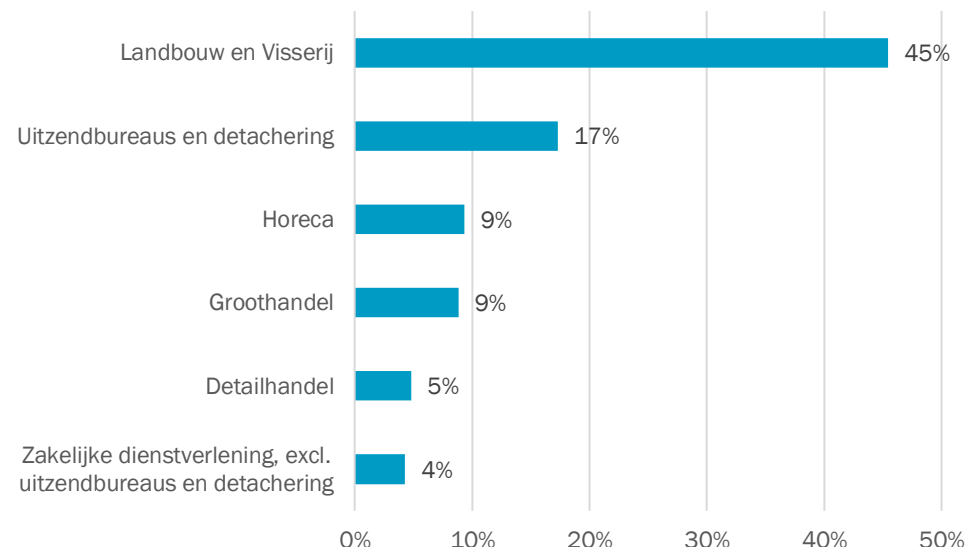
Ruim acht op de 10 (81%) Poolse arbeidsmigranten verdiende in 2022 tussen de 20 en 30 duizend euro. 16% verdiende tussen de 30 en 40 duizend euro op jaarbasis.

Meerderheid van arbeidsmigranten was man

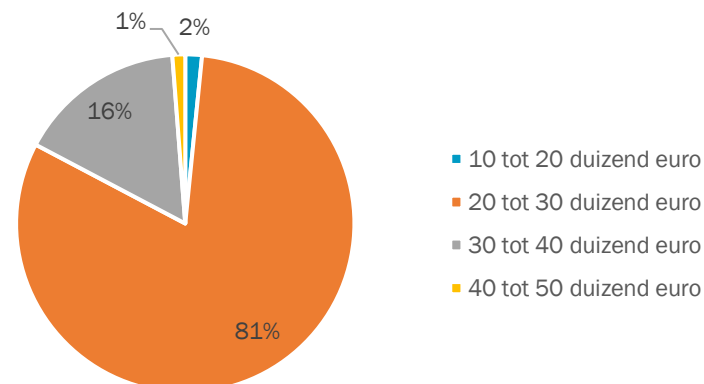
Onder Poolse arbeidsmigranten was in 2022 een meerderheid man (53%); 47% was vrouw. Ten opzichte van 2010 nam het aandeel mannen met 6 procentpunt af.

Belangrijkste werksectoren Poolse arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

Inkomensverdeling Poolse arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

2.200 wonende Poolse arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland 2.200 Poolse arbeidsmigranten. In de periode 2010-2022 nam het aantal Poolse arbeidsmigranten met 1.620 toe; in deze periode bedroeg de gemiddelde jaarlijkse toename 11,8%. De gemiddelde jaarlijkse toename in de periode 2015-2022 bedroeg 4,0%. De financiële crisis en coronacrisis veroorzaakte geen daling in het aantal wonende Poolse arbeidsmigranten; wel vlakke de groei af.

De grootste groep Poolse arbeidsmigranten was in 2022 woonachtig in Terneuzen (17%) en Reimerswaal (16%). Absoluut gezien ging het om respectievelijk 365 en 345 arbeidsmigranten. Belangrijke woonwijken in Terneuzen waren Terneuzen Noord en Terneuzen Zuid; In Reimerswaal waren dit de wijken Yerseke, Rilland-Bath en Kruiningen.

Noord-Beveland en Veere kenden het minst aantal wonende Poolse arbeidsmigranten. In 2022 woonden in deze gemeenten respectievelijk 40 en 50 Poolse arbeidsmigranten.

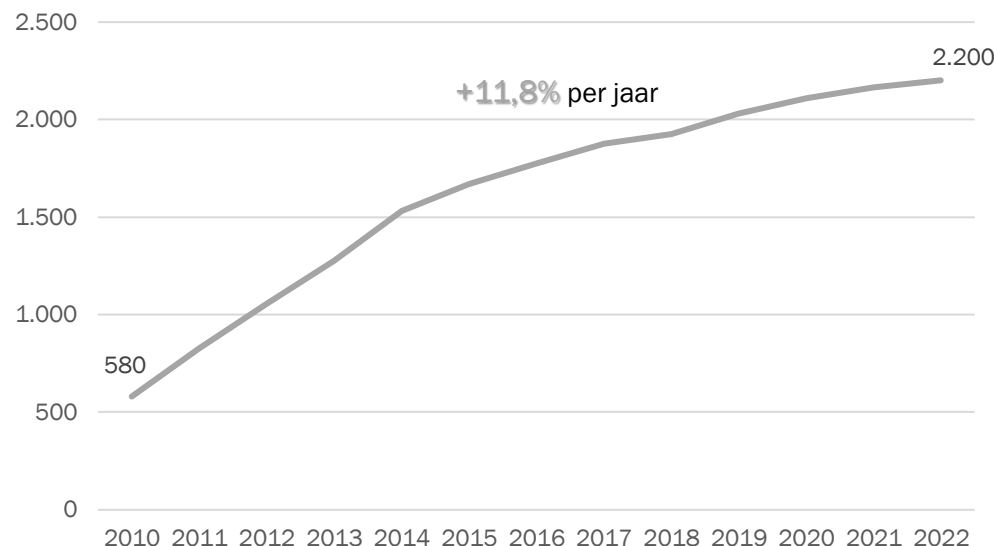
Bijna zes op de 10 Poolse arbeidsmigranten vormde een paar

In 2022 vormde 29% een paar met kinderen. Nog eens 29% vormde een paar zonder kinderen en 29% een eenpersoonshuishouden. Poolse arbeidsmigranten vormden bijna geen eenouderhuishouden (7%).

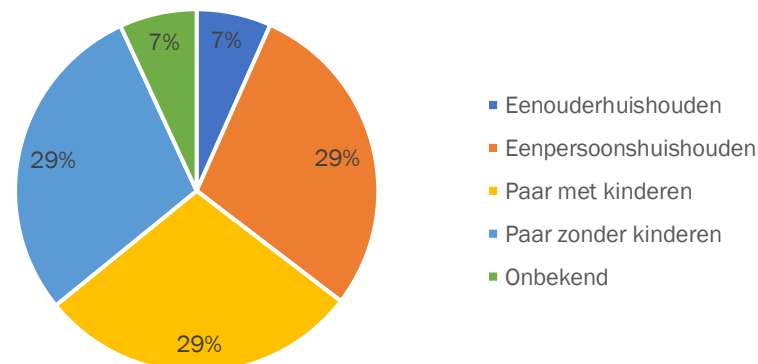
Acht op de 10 Poolse arbeidsmigranten woonde in huurwoning

In 2022 woonde 80% van de Poolse arbeidsmigranten in een huurwoning, 20% woonde hiermee in een koopwoning. Dit betrof vaak een koopwoning met een WOZ-waarde tussen de 200 en 400 duizend euro.

Ontwikkeling aantal wonende Poolse arbeidsmigranten in Zeeland, 2010 - 2022

Huishoudensverdeling Poolse arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

2.140 werkende Roemeense arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 werkten in Zeeland 2.140 Roemeense arbeidsmigranten. Het aantal Roemeense arbeidsmigranten steeg met 2.100 ten opzichte van 2010. In de periode 2010-2022 steeg het aantal Roemeense arbeidsmigranten jaarlijks gemiddeld met 39,3%.

Het aantal Roemeense arbeidsmigranten steeg sterk vanaf 2013, tot bijna 1.500 in 2018. In coronajaar 2020 daalde het aantal arbeidsmigranten licht tot een vergelijkbaar niveau als in 2017/2018. Na 2020 steeg het aantal Roemeense arbeidsmigranten sterk tot 2.140 in 2022.

De grootste groep Roemeense arbeidsmigranten was werkzaam in Reimerswaal (57%) en Goes (6%). In absoluut aantal ging het om 1.220 en 125 arbeidsmigranten. Veere en Noord-Beveland kenden het minst aantal Roemeense arbeidsmigranten, met respectievelijk 15 en 25 in 2022.

Ontwikkeling aantal Roemeense arbeidsmigranten, 2010 - 2022

In 2022 werkten in Zeeland **2.140** Roemeense arbeidsmigranten. Het aantal Roemeense arbeidsmigranten groeide in de periode 2010-2022 jaarlijks met gemiddeld **39,3%**.

SUBGROEPANALYSE

Roemeense arbeidsmigrant

Roemeense arbeidsmigranten werkten veelal via uitzendbureaus en detachering

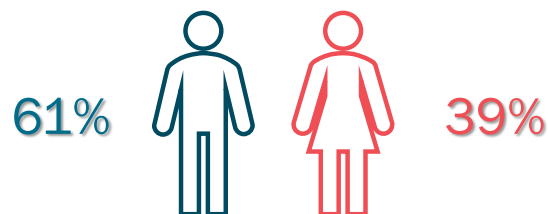
Roemeense arbeidsmigranten werkten in 2022 in Zeeland veelal via een uitzendbureau en detachering (67%); het is onbekend in welke sector zij werkzaam waren. 16% van de Roemeense arbeidsmigranten werkten in de landbouw en visserij.

Jaarinkomen veelal tussen de 20 en 30 duizend euro (bruto)

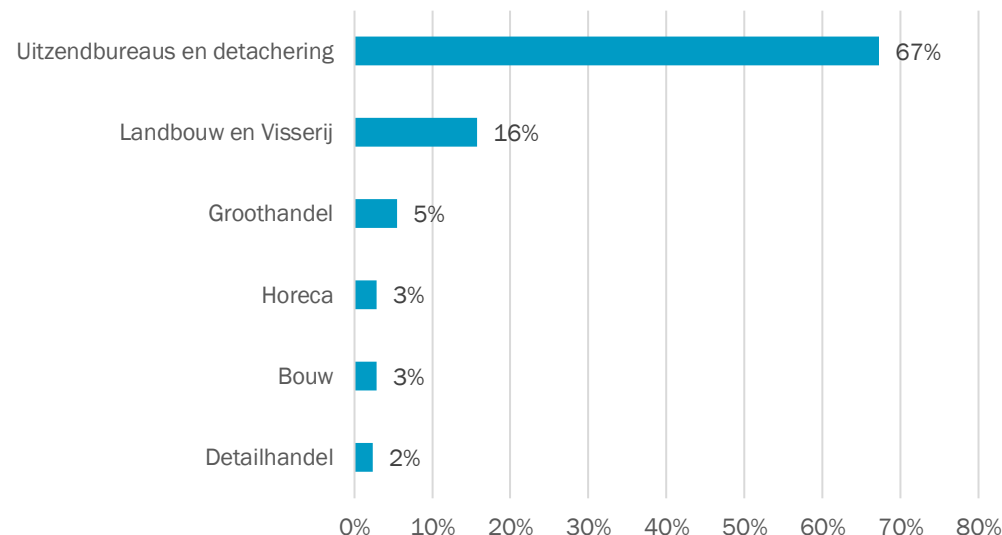
Ruim acht op de 10 (87%) Roemeense arbeidsmigranten verdiende in 2022 tussen de 20 en 30 duizend euro op. 10% verdiende tussen de 30 en 40 duizend euro.

Meerderheid van arbeidsmigrant was man

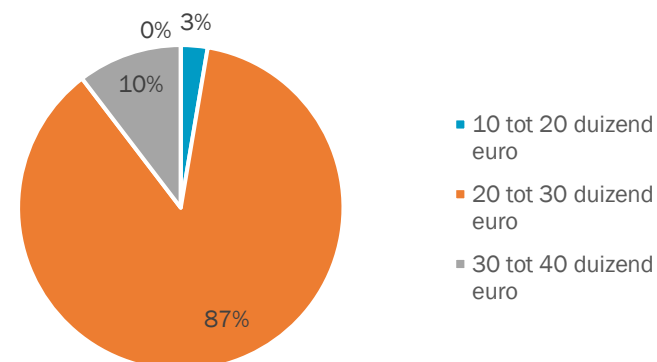
Onder Roemeense arbeidsmigranten was in 2022 een meerderheid man (61%); 39% was vrouw.

Belangrijkste werksectoren Roemeense arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

Inkomensverdeling Roemeense arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

1.045 wonende Roemeense arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland 1.045 Roemeense arbeidsmigranten. Het aantal Roemeense arbeidsmigranten nam in de periode 2010-2022 met 1.035 toe; de gemiddelde jaarlijkse toename in deze periode bedroeg 47,3%. De financiële crisis en coronacrisis veroorzaakte geen grote daling in het aantal wonende Roemeense arbeidsmigranten.

De grootste groep Roemeense arbeidsmigranten was in 2022 woonachtig in Reimerswaal (35%) en Terneuzen (15%). Absoluut gezien woonden in Reimerswaal en Terneuzen respectievelijk 370 en 155 Roemeense arbeidsmigranten. Roemeense arbeidsmigranten woonden vooral in de wijken Binnenstad (Vlissingen), Yerseke (Reimerswaal), Middengebied (Vlissingen) en Terneuzen Noord (Terneuzen).

Ruim vier op de 10 Roemeense arbeidsmigranten vormde een paar

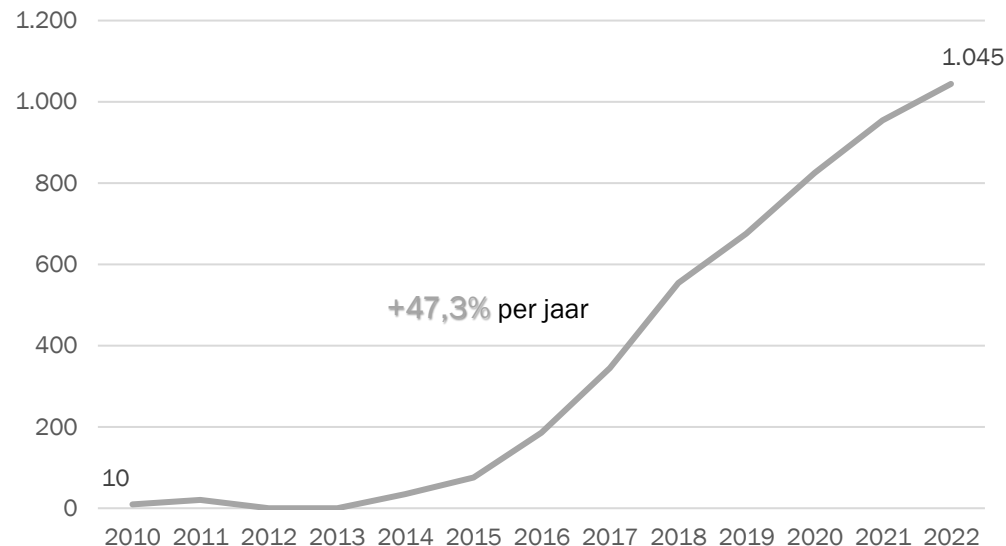
In 2022 vormde 15% een paar met kinderen. Nog eens 29% vormde een paar zonder kinderen en 48% een eenpersoonshuishouden. Roemeense arbeidsmigranten vormden bijna geen eenouderhuishouden (2%).

Negen op de 10 Roemeense arbeidsmigranten woonde in huurwoning

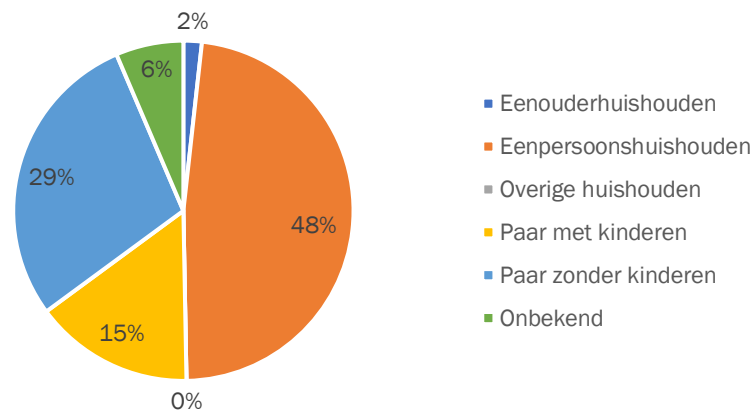
In 2022 woonde 90% van de Roemeense arbeidsmigranten in een huurwoning, 10% woonde hiermee in een koopwoning. Dit betrof vaak een koopwoning met een WOZ-waarde tussen de 200 en 400 duizend euro.

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Ontwikkeling aantal wonende Roemeense arbeidsmigranten, 2010 - 2022

Huishoudensverdeling Roemeense arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

505 Hongaarse arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 werkten 505 Hongaarse arbeidsmigranten in Zeeland. Ten opzichte van 2010 steeg het aantal arbeidsmigranten uit Hongarije met 355. In de periode 2010-2022 bedroeg de gemiddelde jaarlijkse groei 10,6%; in de periode 2015-2022 bedroeg de gemiddelde jaarlijkse groei 18,9%.

Het aantal Hongaarse arbeidsmigranten daalde in 2013 en 2020, naar verwachting als gevolg van respectievelijk de financiële crisis en de coronacrisis. Het aantal Hongaarse arbeidsmigranten in coronajaar 2020 lag ongeveer op het niveau van 2017/2018.

De grootste groep Hongaarse arbeidsmigranten werkte in Reimerswaal (61%); in absolute zin ging het om 310 arbeidsmigranten. Hulst, Veere en Noord-Beverland kende het minst aantal werkende Hongaarse arbeidsmigranten (0).

Ontwikkeling aantal Hongaarse arbeidsmigranten, 2010 - 2022

In 2022 werkten in Zeeland **505** Hongaarse arbeidsmigranten. Het aantal Hongaarse arbeidsmigranten groeide in de periode 2010-2022 jaarlijks met gemiddeld **10,6%**.

Hongaarse arbeidsmigranten werkten veelal via uitzendbureaus en detachering

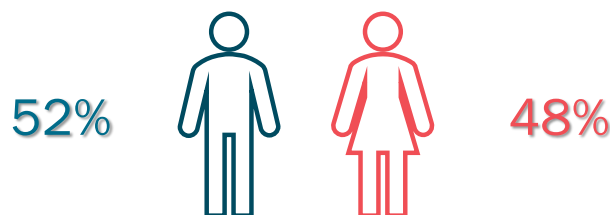
Hongaarse arbeidsmigranten werkten in 2022 veelal via uitzendbureaus en detachering; het is niet bekend in welke sector zij werkzaam waren. Andere relatief belangrijke werksectoren waren zakelijke dienstverlening (8%), groothandel (7%), horeca (5%) en industrie: voedings- en genotmiddelen (4%).

Hongaarse arbeidsmigranten verdienden veelal tussen 20 en 30 duizend euro (bruto)

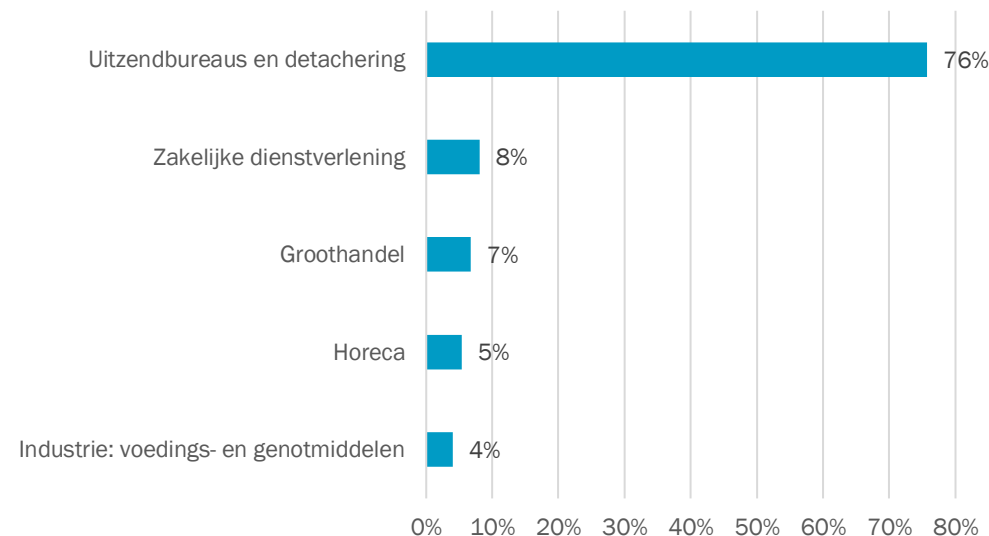
Bijna 90% van de Hongaarse arbeidsmigranten verdienden in 2022 tussen de 20 en 30 duizend euro. 13% verdiende tussen de 30 en 40 duizend euro.

Meerderheid van arbeidsmigrant was man

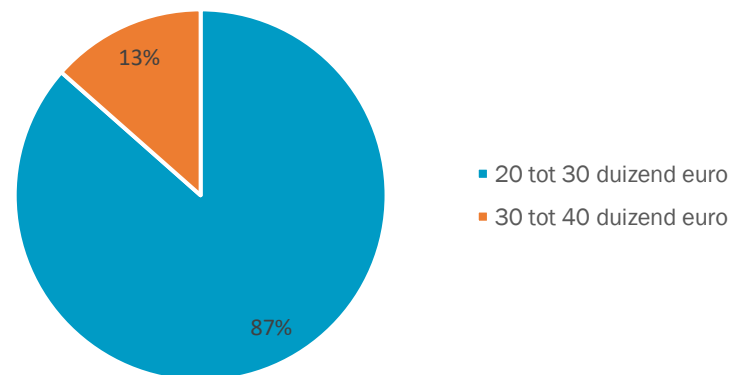
Onder Hongaarse arbeidsmigranten was in 2022 een meerderheid man (52%); 48% was vrouw.

Belangrijkste werksectoren Hongaarse arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

Inkomensverdeling Hongaarse arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

330 wonende Hongaarse arbeidsmigranten in Zeeland

In 2022 woonden in Zeeland 330 Hongaarse arbeidsmigranten. In de periode 2010-2022 nam het aantal Hongaarse arbeidsmigranten met 295 toe; in deze periode bedroeg de gemiddelde jaarlijkse toename 20,6%. De coronacrisis veroorzaakte geen daling in het aantal wonende Hongaarse arbeidsmigranten.

De grootste groep Hongaarse arbeidsmigranten woonde in Reimerswaal (28%). Absoluut gezien ging het om 90 Hongaarse arbeidsmigranten.

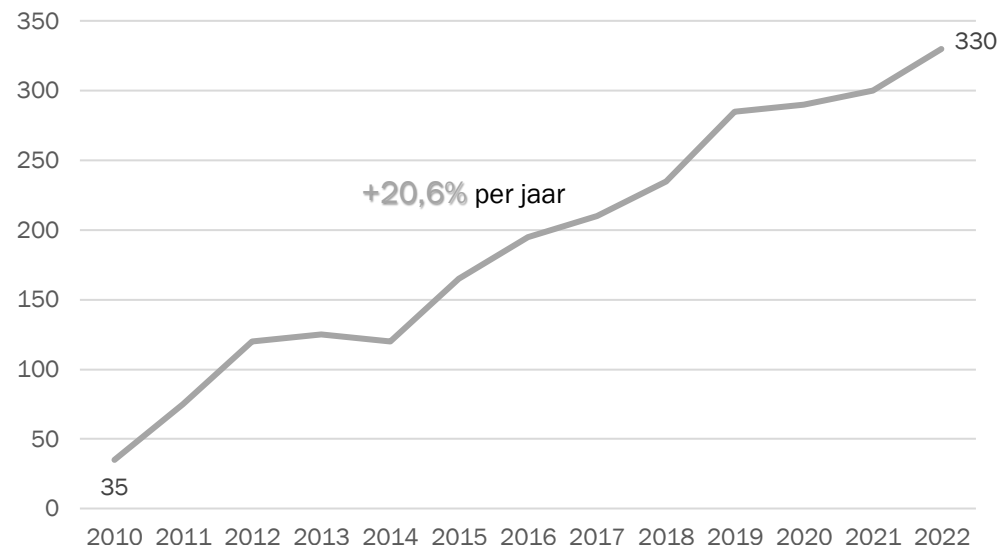
Ruim zes op de 10 Hongaarse arbeidsmigranten vormde een paar

In 2022 vormde 19% een paar met kinderen. Nog eens 35% vormde een paar zonder kinderen en 47% een eenpersoonshuishouden.

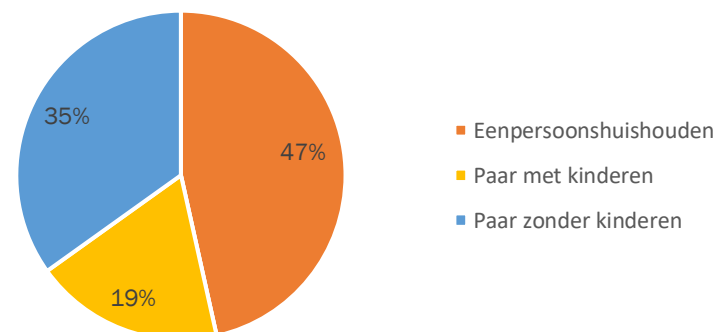
Negen op de 10 Hongaarse arbeidsmigranten woonde in huurwoning

In 2022 woonde 91% van de Hongaarse arbeidsmigranten in een huurwoning, 9% woonde hiermee in een koopwoning. Net als bij Poolse en Roemeense arbeidsmigranten, betrof dit bijna altijd een koopwoning met een WOZ-waarde tussen de 200 en 400 duizend euro.

Ontwikkeling aantal Hongaarse arbeidsmigranten, 2010 - 2022

Huishoudensverdeling Hongaarse arbeidsmigranten in Zeeland, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

BIJLAGE TOELICHTING METHODIEK

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Methodiek

Het CBS geeft geaccrediteerde organisaties toegang tot de 'big data' bestanden achter de statistieken die het CBS publiceert (CBS Microdata). Decisio heeft toegang tot CBS Microdata en gebruikt dit om de Monitor Internationals op te stellen.

Gehanteerde definities

In deze analyse worden meerdere definities gehanteerd. Deze definities zijn:

- **Internationale werknemer:** een persoon in loondienst bij een in Nederland gevestigde organisatie waarvoor loonheffing is betaald aan de Belastingdienst. Daarnaast geldt dat deze persoon uitsluitend een buitenlandse nationaliteit heeft; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.
- **Kenniswerker:** een internationale werknemer, waarbij een minimale looneis is gesteld (fiscaal loon: loon voor belastingen) voor twee leeftijdsgroepen en een minimaal aantal sociale verzekeringsdagen (SV-dagen). De minimale looneisen per leeftijdsgroep staan in de tabel hieronder.
- **Arbeidsmigrant:** een internationale werknemers die niet voldoet aan bovenstaande looneis voor kenniswerkers.

- **Internationale student:** een persoon die staat ingeschreven voor een studie in het mbo, hbo of wo. Deze persoon heeft uitsluitend een buitenlandse nationaliteit; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.
- **Statushouder:** persoon die in Nederland verblijft op basis van een vergunning voor 'asiel'.
- **Inkomensafhankelijke partner:** personen (15 tot 67 jaar) met een niet-Nederlandse nationaliteit die niet economisch actief zijn en een internationale partner (getrouwd of ongehuwd) hebben die wel economisch actief is. Partners die zelf wel een baan hebben vallen niet onder deze groep maar onder de groep internationale werknemers.
- **Internationaal kind:** een kind van een internationale werknemer. Het kind kan een buitenlandse of de Nederlandse nationaliteit hebben.
- **Ontheemde Oekraïner:** vluchtelingen die naar Nederland gekomen zijn naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne kregen bij binnenkomst verblijfscode '92'.

Periode

De data is beschikbaar voor de periode 2010 – 2022, waardoor niet alleen de huidige situatie maar ook de ontwikkeling in beeld gebracht wordt.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
< 30 jaar	€ 25.761	€ 25.985	€ 26.605	€ 27.109	€ 26.926	€ 27.860	€ 28.333	€ 28.813	€ 29.293	€ 29.929	€ 30.672	€ 31.607	€ 32.197
≥ 30 jaar	€ 35.128	€ 35.433	€ 35.867	€ 36.407	€ 36.723	€ 38.003	€ 38.648	€ 39.303	€ 39.953	€ 40.824	€ 41.840	€ 43.110	€ 43.908

Dynamische database

Decisio hanteert vanaf de aanvang van onze landelijke monitor dezelfde definities en berekeningswijzen. Vervolgens gebruiken we uiteenlopende CBS Microdata-bestanden om onze monitor/database op te bouwen met gegevens vanaf 2010 tot zo recent mogelijk. Eens per jaar (in december) actualiseren we onze database voor de meest recente inzichten. Deze actualisatie voeren we uit voor alle beschikbare gegevens voor alle jaren vanaf 2010. Dat impliceert (dus) een volledige actualisatie voor het meest recente onderzoeksjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. De reden hiervoor is het CBS over steeds actuelere, meer en betere gegevens beschikt. En, met terugwerkende kracht gaat dat ook over gegevens in het verleden. Dat betekent dat wij niet alleen een actualisatie uitvoeren voor het laatst beschikbare bronjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. Dit betekent dat de nieuwste monitorgegevens, ook voor jaren in het verleden, kunnen afwijken van de gegevens in voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Meerdere doelgroepen in monitor: voorkomen van dubbeltellingen

Vanaf 2022 voert onze Monitor Internationals meer internationale doelgroepen dan alleen de internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten. De monitor is verbreed met landelijke gegevens over internationale studenten, statushouders, inkomensafhankelijke partners en ontheemde Oekraïners. Om eventuele dubbeltellingen in de uitkomsten te voorkomen is er door ons voor gekozen om personen toe te wijzen aan een doelgroep op basis van hun verondersteld hoofdmotief voor verblijf in Nederland.

Het kan voorkomen dat een persoon in meer dan een van deze definities valt. Bijvoorbeeld iemand die als statushouder naar Nederland is gekomen, werk vindt en daardoor ook internationale werknemer wordt. Om dubbeltellingen te voorkomen corrigeren we dit zodat alle internationals slechts binnen één groep vallen. We gaan daarbij uit van de volgende volgorde van verondersteld motief: (1) Ontheemde Oekraïner (2) statushouder, (3) student, (4) kenniswerker/arbeidsmigrant/inkomensafhankelijke partner.

Gerwin van der Meulen
Partner Decisio
g.vandermeulen@decisio.nl

Suzanne Steegman
Senior adviseur Decisio
s.steegman@decisio.nl

